Akt nr:

R-E1a-1114

AU$R-E1a-1114

237/47

[illegible] överlämnad
till Kungl. Statskontoret
den 9/1 1948
Erkänd den 15/1 1948

Obs! Borg. man ej var för sig
kan förbises då först är nu 97% utf.

R 14-1114

31408

DIARIE N:r
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 DEC. 1947

522/47

yttrl. bidrag å 1.370 kr
bev. d. 19.12.1952.

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen den 18 april 1947 till **Årebergs vatenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar,**

SKARABORGS LÄN

beviljat dels *statsbidrag* med fyratusensjuhundrasextio (4.760) kronor att utgå från *statens avdikningsanslag* och *dels lån* med tretusentrehundrasjuttio (3.370) kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* ävensom fastställt en av lantbruksingenjören S. Hallin vid syneförrättning år 1943 för företaget upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, ha~~r~~ undertecknad......, som av vederbörande intressenter utsetts till ~~styrelse~~ förtroendeman för företaget, med Lantbruksstyrelsen avslutat följande kontrakt, varigenom ~~vi~~ jag för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar åtager och förbinder ~~oss~~ mig:

1:o) att utföra företaget i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med de eventuella ändringar däri, varom Lantbruksstyrelsen må komma att efter framställning besluta,

att fullborda arbetet till den *1 september* 1950,

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

K. Lantbruksstyrelsens formulär K 66.
11. 1945. 1200.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
465845

att vid sådana betongarbeten, som kunna ifrågakomma vid företaget, giva företräde för material av inhemsk tillverkning, då icke särskilda omständigheter till annat föranleda,

att bestrida vad utöver beviljat statsbidrag kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse för besiktning och avsyning av företaget,

att, när sådant av Lantbruksstyrelsen påfordras, förete behörigen verifierade räkenskaper över de med företaget förenade utgifterna ävensom att, därest det skulle visa sig, att torrläggningskostnad, varför statsmedel beviljats, beräknats till högre belopp än den verkliga kostnaden, efter föreskrift av Lantbruksstyrelsen vidkännas motsvarande minskning av statsbidraget och lånet,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ~~oss~~ mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som förordnats att verkställa besiktning eller avsyning av företaget eller inspektion av underhållsarbetet, tillhandahålla den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse utan därtill i vederbörlig ordning erhållet tillstånd skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller medgivit anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Lantbruksstyrelsen att inställa vidare utbetalning av statsmedlen samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsammas återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas, bidragsmedlen till Lantbruksstyrelsen, och lånemedlen till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer, och skall någon del av statsbidraget och lånet innestå i Lantbruksstyrelsen, intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna ett exemplar av till ärendet hörande förslag och utredning, dock med undantag för sådana förrättningsakter, som enligt gällande bestämmelser i fråga om redovisning av akter rörande företag enligt 7 kap. vattenlagen må vid nämnda tidpunkt hava överlämnats till Lantbruksstyrelsen, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd må hava meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra kostnader, som i följd av erhållna statsbidrag och lån kunna föranledas för Lantbruksstyrelsen eller Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande bestämmelser åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Åreberg den 23/10 1947.

Kjell Åreberg

Att Kjell Åreberg

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Valter Berglund   Åke Björk

Adress Kroppetorp Tibro   Adress V:a Torsrud, Tibro

Kungl. Lantbruksstyrelsen antager detta kontrakt.

Stockholm den 10 februari 1948

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

Protokoll vid sammanträde med delägarna i "Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943" för komplettering av styrelsen.

Den 27 december 1954 å Åreberg.

Närvarande: Undertecknad statens lantbruksingenjör och följande delägare: John Gustafsson, Ernst Malm, Åke Björk, David Jansson, Valter Bengtsson, Axel Andersson och fröken Ingrid Åhberg, samtliga personligen, samt fru Margit Hårleman genom maken Major Ragnar Hårleman.

§ 1.

Fröken Ingrid Åhberg avsade sig ledamotskapet i styrelsen ävensom uppdraget att vara ordförande och kassör.

§ 2.

I fröken Åhbergs ställe valdes Major Ragnar Hårleman till ledamot i styrelsen ävensom till företagets och styrelsens ordförande.

Intet vidare förekom.

Ort och tid som ovan.

I tjänsten:

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

[illegible] Ä. 11/1943

Inkom den
20. OKT. 1943
till
Västerbygdens vattendomstol.

1947 [illegible]

Inkom den
14 NOV. 1951
till
Västerbygdens vattendomstol

21579
DIARIE N:r
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
[illegible] 1944

R 14-1114

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

Handlingar angående
"Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943"
i Kyrkefalla o. Ransbergs s:nar av Skaraborgs län,
upprättade år 1943 vid syneförrättning
enligt vattenlagen
av
Sven Hallin. [illegible]
Statens lantbruksingenjör.

Protokoll vid syneförrättning enligt vattenlagen för tagtagning av mark tillhörande Årsberg m. fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.

Den 5 september 1941 å Årsberg.

Närvarande:

sökanden Sj Åkbergs sterbhus äg. Årsberg 1^{1} och Gåra 1^{14} genom delägaren Kjell Åkberg enl. fullmakt bil. H^{II};

av övriga sakägare:

John Gustafsson äg. Västra Torsrud 4^{15}

Ernst Malm " " " av 4^{14}

Fredrik Johanssons sterbh. äg. " " 4^{3} och 4^{9} genom delägaren Nils Johansson (övriga delägare: Hulda och Sigrid Johansson)

Karl Björk äg. V. Torsrud 1/16 mtl

Oskar Blomgren äg. Hästekulla 1^{13}

Ville Karlsson " " 1^{14}

Axel Axelsson " " 1^{1}

Ture Andersson äg. jämte brodern David Kroppetorp 1^{5} o. 1^{6}

Johan Bengtssons sterbh. äg. Kroppetorp 1^{4} genom delägaren Valter Bengtsson enl. fullmakt bil. H^{III} från samtliga övriga delägare utom systern Lilly Rydén.

David Jansson äg. Kroppetorp 1^{2};

skiftesgodemännen:

A. F. Andersson, Sjöbol, och Karl G. V. Johansson, Tidavad;

samt vid protokollet undertecknad statens lantbruksingenjör och förrättningsman.

Det skulle till protokollet antecknas,

att biträdande förrättningsmannen civilingenjör K. H. Heård, Stockholm, blivit av brådskande tjänsteangelägenheter förhindrad närvara.

§ 1

Uppläses det åt förrättningsmannen och biträdande förrättningsmannen utfärdade förordnandet, som hade lydelse enligt bil. A.

§ 2

Något jäv emot synemännen kunde ej anföras.

§ 3

Förelades den vid förundersökningen upprättade nivåkartan över det vattenbemängda området samt profil över ån Tidans sträckning genom dessa marker

§ 4

Sökanden yrkade dels på sådan sänkning av ån Tidan mellan Årebergs vattenverk och Kroppetorps kvarn, att hans därintill liggande vattenskadade marker må kunna på ändamålsenligt sätt torrläggas, och dels att åt företaget ges sådan utsträckning och planläggning, att fallhöjden vid Årebergs vattenverk ökas för utvinning av ytterligare vattenkraft.

Sökanden meddelade, att preliminär överenskommelse med ägaren till Kroppetorps kvarn om utrivning av kvarndammen förelåg.

§ 5

Under hänvisning till bestämmelserna

i 10 kap. 54 § vattenlagen förelade synemännen sökanden A.G. Åkerbergs sterbhus att före utgången av innevarande år hos Västerbygdens vattendomstol anhängiggöra sådan ansökan, som i 2 kap. 11 § vattenlagen sägs, beträffande ökning av fallhöjden vid Åkerbergs vattenverk, vid äventyr, om det försummas, att yrkandet lämnas utan avseende. Härvid skall synemännens nu meddelade beslut företes.

§ 6

Övriga närvarande sakägare framhöll olägenheterna för dem genom slopandet av kvarnen och sågen vid Kroppetorp samt svårigheten i vissa fall att erhålla vatten till betesdjur, bil. J. s. 26

Dessutom förekom fiske i ån av i första hand gädda men även i viss mån abborre, braxen och lake. I händelse fisket blir sämre yrkades ersättning härför med det belopp, synemännen finna skäligt. Några anläggningar för fisket funnes ej.

§ 7.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att vidare handläggning av förrättningen blir beroende av vederbörande vattenrättsdomares beslut med anledning av ansökan som i § 5 här ovan sägs.

Ort och tid som ovan
I tjänsten

Arvid Andersson.
Karl Johansson.

Den 22 juni 1943 i Åreberg

Närvarande: Förestående syneman samt biträdande förrättningsmannen civilingenjör K.-H. Håård, som av länsstyrelsen förordnats handlägga frågor rörande vattenverk, ävensom följande sakägare:

Hj. Åkbergs sterbhus genom kapten H. Åkberg enl. fullmakt bil. H^V
John Gustafsson, V. Torsrud
Johan Jakobsson " " genom sonen Martin Jakobsson
Ernst Malm, V. Torsrud
Karl Björk " "
Oskar Blomgren, Backaskog
Axel Axelsson, Hattekulla
Ture Andersson, Skroppetorp
Johan Bengtssons sterbhus genom delägaren Valter Bengtsson enl. fullmakt bil. H^IV
David Jansson, Skroppetorp
Karl Aug. Sjöberg, äg. Hössna Kvarn och Kraftverk.

§ 8

Föreläses det sedan förra sammanträdet upprättade förslaget till de vatten besvärade markernas bättre torrläggning samt till ändring av vattenverket vid Åreberg.

§ 9

Uppläses förslag till utlåtande, som hade lydelse enligt bil. R. – s. 63

§ 10

Något jäv emot biträdande förrättningsmannen, civilingenjör K.-H. Håård kunde ej utrönas.

§ 11

Förrättningsmannen tillkännagav att det nu framlagda förslaget till utlåtande med därtill hörande handlingar skulle hållas för sakägarna tillgängliga hos nämndeman David Jansson, Skroppetorp, från och med fredagen den 16 juli, varefter sakägare, som eventuellt vore med de i utlåtandet föreslagna bestämmelserna missnöjd, äger till förrättningsmannen ingiva sina skriftliga erinringar häremot senast den 15 aug. 1943 ~~före utgången av nästkommande juli månad~~.

§ 12

Som intet vidare fanns att till protokollet antecknas förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att sedan förenämnda erinringstid gått till ända, nytt sammanträde komme att hållas å samma ställe som dagens måndagen den 30 aug. 1943 kl. 11.30 och komma nya ytterligare underrättelser härom att tillställas sakägarna.

Ort och tid som ovan.

H. H. Hins

Aron Andersson. Karl Johansson.

Den 30 augusti 1943 å Åraberg

Närvarande: Förestående synemän med undantag för biträdande förrättningsmannen, vilken av tjänsteangelägenheter blivit förhindrad närvara, samt följande sakägare:

Hj Åhbergs sterbhus genom kapten Kj. Åhlberg
enligt fullmakt bil. H^{V}
John Gustafsson V. Torsund
Karl Björk " "
David Jansson Kroppetorp

§ 12

Uppläses synemännens utlåtande, som hade lydelse enligt bil. S.

§ 13

Förrättningsmannen meddelade, att det sedan förra sammanträdet och utläggningen av synemännens utlåtande befunnits, att en del ägofigurer tillhörande Karl Melin och Karl Björk blivit felförda, varför i detta nu rättade kostnadsfördelningslängden Karl Björks kostnadsandel ökats och Karl Melins andel minskats i motsvarande grad.

§ 14

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar, utsågo synemännen nämndeman David Jansson, Kroppetorp, och att sammankalla delägarna för val av styrelse, utsågs kapten Kjell ~~Åhberg~~ Åhlberg, Åraberg.

§ 15

Karl Björk framhöll, att åkanten mellan

påle 17 och 18+70 var brant, varför han ansåg att betesdjur ej skulle kunna dricka i ån efter rensningen. Han yrkade därför att företaget skulle iordningställa lämpligt vattenställe åt hans djur.

Det meddelades samma förhållande kunde tänkas uppträda även på andra marker längs Tidan.

Då saken icke kunde av synemännen bedömas på grundval av förundersökningen och bäst kunde avgöras sedan rensningen verkställts, hänvisade synemännen till vattenlagens bestämmelser beträffande oförutsedda skador.

§ 16

I fråga om förrättningskostnaderna hänvisades till arvodesräkningen, varav ett exemplar skulle överlämnas till aktförvararen.

§ 17

Som intet vidare fanns att till protokollet antecknas förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst.

Ort och tid som ovan
I tjänsten
Sven Hallin

Biträdande gode män:
Aron Andersson. Karl Johansson

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I
SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

Bil. A.

D. o. V.D. n:r 10 - 113
1941

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin förordnas härmed att, med civilingenjören Karl-Hugo Håård, Norr Mälarstrand 22, Stockholm, såsom biträdande förrättningsman vid behandling av fråga berörande vattenverk vid Kroppetorp och Åreberg i Kyrkefalla socken, i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas från förrättningsmännen bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 20 februari 1941.

Carl Mannerfelt
Carl Mannerfelt.

Einar Johnson.
Einar Johnson.

Utan avgift.

D. e V. L. 10-113 / 1941

SKARABORGS LÄNS
20 FEB 1941
LANDSKANSLI

Till Kungl.Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Med översändande av ansökan om syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åreberg m.fl.hemman i Kyrkefalla socken av Skaraborgs län får jag vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnande utfärdas för mig.

Då vattenverk vid Kroppetorp och Åreberg bliva av förrättningen berörda, får jag samtidigt anhålla att Kungl.Maj:ts Befallningshavande ville förordna sådan biträdande förrättningsman, varom stadgas i 10 kap. 34 § andra stycket vattenlagen, att deltaga i förrättningens handläggning, och får jag härtill föreslå civilingeniören Karl-Hugo Hååård, Norr Mälarstrand 22, Stockholm, vilken av Konungen förklarats behörig hålla sådan syneförrättning, som i 10 kap. 32 § 3 mom.sägs.

Skara den 19 februari 1941.

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

Till
Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åsberg m. fl. hemman i Kyrkefalla socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är
Tibro

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till
undertecknad
adress Åsberg
pr Tibro
Telefon: Tibro 24

Åsberg den 5 febr. 1941

Kjell Åsberg

11

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:	Ägarens namn:
Åreberg	Hj: Åbergs sterbh.
V. Torsrud	F. Johanssons sterbh.
Hästekulla	A. Carlsson
Kroppetorp	D. Jansson
	J. Bengtssons sterbh.
Kroppetorps såg och kvarn	J. A. ~~Anderssons~~ sterbh. (~~bröderna~~ Barknertz) ~~sterbh.~~
Kroppetorp	bröderna Andersson
Kroppetorp	Emil Olsson
~~Hästekulla~~	A. Blomgren
Hästekulla	J. Karlsson
V. Torsrud	H. Björk
V. Torsrud	Maria Andersson
V. Torsrud	Ernst Malm
V. Torsrud	Johan Larsson
V. Torsrud	John Gustavsson

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA
367155

Bil. B.

Vattenrättsdomarens i Västerbygdens vattendomstol resolution i ärende angående ansökan av dödsboet efter Hj. Åhberg från Åreberg, Tibro, om ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk i Tidan; given i Vänersborg den 10 december 1941.

Med stöd av stadgande i 3 kap. 11 § vattenlagen förordnas, att ansökningen skall företagas till behandling i sammanhang med en av lantbruksingenjören Sven Hallin jämte biträdande förrättningsman och gode män den 5 september 1941 påbörjad syneförrättning för torrläggning av mark, tillhörande Åreberg med flera hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län, och skall oaktat detta förordnande det med syneförrättningen avsedda företagets huvudsakliga ändamål anses vara torrläggning av mark.

Som ovan.

Av vattenrättsdomarämbetet:

Bil. C^I^

Förteckning

över underrättelser ang. sammanträde å Åsberg fredagen den 5 sept. 1941 kl. 10, vilka underrättelser denna dag avsänts till:

1. Hj: Åsbergs sterbhus,	Åsberg,		Tibro
2. John Gustafsson,	V. Torsrud,	Ransberg.	"
3. Johan Jakobsson,	"	"	"
4. Ernst Malm,	"	"	"
5. Maria Andersson,	"	"	"
6. Fredrik Johanssons sterbhus	"	"	"
7. Karl Björk,	"	"	"
8. Oskar Blomgren,	Bäckaskog,	"	"
9. Ville Karlsson,	Ottostorp,	"	"
10. Axel Axelsson,	Hästekulla,	"	"
11. Emil Olsson,	Kroppstorp,	"	"
12. Bröd. Ture o. David Andersson,	"	"	"
13. Johan Bengtssons sterbhus,	"	"	"
14. David Jansson,	"	"	"
15. Aug. Anderssons sterbhus (Bröd. Barkmetz)	"	"	"
16. Skiftesgodemannen A. F. Andersson,	Sjöbolet,		Fagersanna
17. " Karl G. V. Johansson,	Tidavad,		Tibro

Skara den 28 aug. 1941.

I tjänsten:

Bil. 8 II

Förteckning

över underrättelser ang. sammanträde å Åsberg tisdagen den 22 juni 1943 klockan 11.30, vilka kallelser denna dag avsänts till:

1. Hj. Åsbergs sterbhus, Åsberg, Tibro
2. John Gustafsson, V. Torsrud, Ransberg, "
3. Johan Jakobsson, " " "
4. Ernst Malm, " " "
5. Maria Andersson, " " "
6. Fredrik Johanssons sterbhus, " " "
7. Karl Björk, " " "
8. Oskar Blomgren, Böckaskog, Kyrkefalla, "
9. Ville Karlsson, Oltostorp, " "
10. Axel Axelsson, Hästekulla, " "
11. Emil Olsson, Kroppetorp, " "
12. Bröd. Ture o. David Andersson, " " "
13. Johan Bengtssons sterbhus, " " "
14. David Jansson, " " "
15. Aug. Anderssons sterbhus, " " "
16. Skiftesgodemannen A. F. Andersson, Sjöbolet, Fagersanna.
17. " Karl G. V. Johansson, Tidavad, Tibro

Skara den 4 juni 1943.

I tjänsten:

15

Bil. D I

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande

Åreberg m.fl. hemman

i Kyrkefalla och Ransbergs socken nar
samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk/
av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken utrivning av
Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och
Kroppetorps vattenverk

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid

sammanträde hos å Åreberg

tis- dagen den 22 juni 1943 klockan 11,30

då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Kyrkefalla socken: Åreberg 1 1 och Gäre 1 14.

I Ransbergs socken: V. Torsrud nr 1 och 4 3,9,10,14,16

Hästekulla 1 1,13-15 och Kroppetorp 1 2,4-6,9,10,15,21.

Skara den 3 maj 1943.

I tjänsten:

Sven Hallin.

Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit ~~uppläst i~~ anslagen i laga ordning
i Kyrkefalla församling den 6/6 1943 betygas:
~~sockens kyrka den 19~~ ~~betygas~~:

David Mellin

Kyrkoherde.

Anhålles vördsamt att förestående kungörelse, försedd med bevis, att den anslagits ~~om uppläsningen~~, varder till mig återsänd.

SKARA den 31 maj 1943.

I tjänsten
SVEN HALLIN
Statens lantbruksingenjör.

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA
30690

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m. fl. hemman

i Kyrkefalla och Ransbergs soc~~ken~~nar samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk/ av Skaraborgs län/ genom ~~uppgrävning av avloppsdiken~~ utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och Kroppetorps vattenverk

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde ~~hos~~ å Åreberg

tis-dagen den 22 juni 1943 klockan 11,30

då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Kyrkefalla socken: Åreberg 1^{1} och Gäre 1^{14}.

I Ransbergs socken: V. Torsrud nr 1 och $4^{3,9,10,14,16}$

Hästekulla $1^{1,13-15}$ och Kroppetorp $1^{2,4-6,9,10,15,21}$.

Skara den 3 maj 1943.
I tjänsten:
Sven Hallin.
Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit ~~uppläst i~~ anslagen i laga ordning
1 ...Ransbergs........... församling den 6 juni 1943
~~sockens kyrka den .... 19...~~, betygas:

J. O. Gustafsson.
Kyrkoherde.

Anhålles vördsamt att förestående kungörelse, försedd med bevis, att den anslagits ~~om uppläsningen~~, varder till mig återsänd.

SKARA den 31 maj 1943.

I tjänsten
SVEN HALLIN
Statens lantbruksingenjör.

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA
30690

Bil. E.

Kungörelse.

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande **Åreberg m. fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar** av Skaraborgs län samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk genom utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och Kroppetorps vattenverk kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde å Åreberg tisdagen den 22 juni 1943 klockan 11,30 då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Kyrkefalla socken: Åreberg 1^1 och Gäre 1^{14}.

I Ransbergs socken: V. Torsrud n:r 1 och 4^3, ^{9}, ^{10}, ^{14}, ^{16}, Hästekulla 1^1, $^{13-15}$ och Kroppetorp 1^2, $^{4-6}$, ^{9}, ^{10}, ^{15}, ^{21}.

Skara den 3 maj 1943.

I tjänsten:

SVEN HALLIN.

Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse varit infört i Skaraborgs läns Annonsblad den 5 juni 1943 betygas i tjänsten

Sven Hallin

18
Bil. F I

KUNGÖRELSE.

Vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m.fl.hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk genom utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och Kroppetorps vattenverk har förslag till utlåtande med därtill hörande plan för företagets utförande upprättats och finnes framlagt för granskning hos nämndeman David Jansson, Kroppetorp fr.o.m.den 16 i denna månad.

Sakägare, som är med förslaget missnöjd, äger att inom trettio dagar från den dag, då denna kungörelse varit i Skaraborgs Läns Annonsblad införd, till undertecknad förrättningsman ingiva eller i betalt brev med posten insända sina erinringar.

Skara den 13 juli 1943
Sven Hallin
Statens lantbruksingeniör.

Att rubriken till förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Kyrkefalla församling den 25 juli 1943 betygas:

David Mellin
Kyrkoherde.

Jag anhåller om benäget återsändande till mig av förestående kungörelse med påskrift, att den anslagits.

Skara den 13 juli 1943.
I tjänsten:
Sven Hallin
Sven Hallin
Statens lantbruksingeniör.

Bil. F II.

KUNGÖRELSE.

Vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m.fl.hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk genom utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och Kroppeterps vattenverk har förslag till utlåtande med därtill hörande plan för företagets utförande upprättats och finnes framlagt för granskning hos nämndeman David Jansson, Kroppetorp fr.o.m.den 16 i denna månad.

Sakägare, som är med förslaget missnöjd, äger att inom trettio dagar från den dag, då denna kungörelse varit i Skaraborgs Läns Annonsblad införd, till undertecknad förrättningsman ingiva eller i betalt brev med posten insända sina erinringar.

Skara den 13 juli 1943
Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Ransbergs församling den 18 juli 1943 betygas:

J. O. Gustafsson
Kyrkoherde.

Jag anhåller om benäget återsändande till mig av förestående kungörelse med påskrift, att den anslagits.

Skara den 13 juli 1943.
I tjänsten:
Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör.

Bil. G.

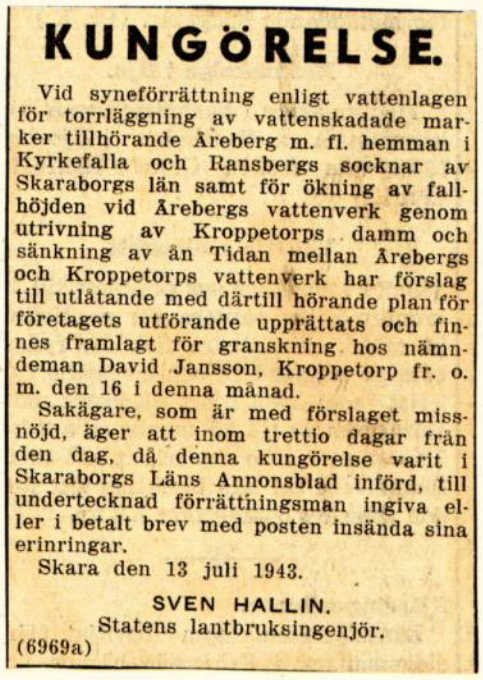

KUNGÖRELSE.

Vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m. fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk genom utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Årebergs och Kroppetorps vattenverk har förslag till utlåtande med därtill hörande plan för företagets utförande upprättats och finnes framlagt för granskning hos nämndeman David Jansson, Kroppetorp fr. o. m. den 16 i denna månad.

Sakägare, som är med förslaget missnöjd, äger att inom trettio dagar från den dag, då denna kungörelse varit i Skaraborgs Läns Annonsblad införd, till undertecknad förrättningsman ingiva eller i betalt brev med posten insända sina erinringar.

Skara den 13 juli 1943.

SVEN HALLIN.
Statens lantbruksingenjör.

(6969a)

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs Läns Annonsblad torsdagen den 15 juli 1943 intygas.

Skara den 10 sept. 1943.
I tjänsten:
Sven Hallin

Bilaga H I 21

FULLMAKT

för Kapten Kjell Åkerberg eller den, han i sitt ställe förordnar, att vid syneförrättning enligt Vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åkerberg m. fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs sockn ar och Skaraborgs län föra min talan, innefattande denna fullmakt jämväl behörighet att ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap. 58 § Vattenlagen omförmäles, ävensom att söka lån av statsmedel till min andel i kostnaderna för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Stockholm den 5 sept. 1941

Margit Hammarberg

Bevittnas:

Gustaf Haag
Löjtnant

T. Nettelbladt.
Exp. bitr.

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA

38500

Bilaga K II 22

FULLMAKT

för Kapten Kjell Åberg eller den, han i sitt ställe förordnar, att vid syneförrättning enligt Vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åreberg m. fl. hemman i Kyrkefalla och Beatebergs socknar och Skaraborgs län föra vår talan, innefattande denna fullmakt jämväl behörighet att ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap. 58 § Vattenlagen omförmäles, ävensom att söka lån av statsmedel till vår andel i kostnaderna för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Åreberg den 5 sept. 1941

Gerda Åhberg Ingrid Åhberg.

Bevittnas:

Lena Schyllander K. A. Henberg

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA

38500

Bil. H III.

Fullmakt

för Valter Bengtson, Kroppetorp att föra vår gemen samma talan och bevaka våra intressen i torrläggningsföretaget Åreberg m. fl. hemman i Kyrkefalla & Ransberg samt om så fodras teckna våra namn. Ombudets lagliga åtgärder godkännas.

Kroppetorp Tibro den 4 september 1941.

Gustava Bengtson Evert Bengtson

Ingegerd Bengtson Alva Bengtsson

Bevittnas av:

Gug. Pettersson Harry Ingby

Bil. H IV

F U L L M A K T

för Valter Bengtson att vid syneförrättning och eventuellt kommande sammanträden föra vår talan i allt vad som berör torrläggning av vattenskadade marker vid ån Tidan tillhörande Kroppetorp 1^4 i Ransbergs socken.

Kroppetorp, Tibro den 22 juni 1943.

Gustava Bengtsson

Lilly Rydén

Evert Bengtsson

Alva Hammarqvist.

Ingegerd Bengtsson

Egenhändiga mammteckningarna bevittna:

Karin Johansson.

Allan Jansson

25 Bil. H V.

Fullmakt för Kapten K. Åhberg att föra Hj. Åhbergs sterbh. talan vid förrättningar som beröra torrläggning av vattenskadade marker samt för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk.

Åreberg den 22. juni 1943.

Gerda Åhberg Ingrid Åhberg Margit Hårleman.

Gerda Åhberg Ingrid Åhberg. Margit Hårleman.

ovanstående namnteckningar bevittna:

Britta Rothlin Elsa Persson

Bil. I.

Med anledning av utsänd underrättelse om synförrättning som kommer att handläggas vid sammanträde å Åreberg den 5 sept. 1941 angående torrläggning av mark som berör undertecknade hava vi vid sammanträde beslutat göra följande uttalande:

Undertecknade strandägare, frånsäga oss alla med torrläggningsföretaget förenade kostnader och skyldigheter av vad slag det vara må.

För att en effektiv torrläggning av vissa mindre områden utmed ån Tidan skall kunna ske, måste dammbyggnaden vid Kroppetorp borttagas, och därmed försvinner driften, medelst vattenkraft, vid därvarande kvarn, såg och kraftverk. Då vi strandägare och därjämte ett stort antal jordbrukare och andra innebyggare i trakten, hava stort intresse av att dessa verk fortbestår, ställa vi oss tvecksamma, för att inte säga motståndare till företaget. Det är ju förklarligt, att vi hava helt andra intressen i detta fall än vederbörande, som tagit intiativet till det samma.

Skulle hänsyn ej tagas till vår bestämda mening angående kostnader som ovan nämnts, samt i övrigt till våra intressen, förbehålla vi oss rätten att hänskjuta ärendet till vattendomstolens prövning.

Detta vårt uttalande begära vi få infört i synförrättningsprotokollet.

Karl Johan Jakobsson — David Jansson

Västra Torsund — Kroppetorp

Maria Anderson
Västra Torsrud
John Gustavsson
Västra Torsrud
Karl Björk
O Blomgren
Fredrik Johansson sterbhus
gm. N. J. Johansson

Valter Bengtsson
enl. fullmakt.
Kroppetorp.
Ernst Malm
Västra Torsrud

√ Kungl. Lantbruksstyrelsen.

28

Bil. K.

Till

Fiskeriintendenten N. Törnquist.

./. Med överlämnande av lantbruksingenjören Sven Hallins skrivelse den 3 maj 1943 jämte vid skrivelsen fogade handlingar angående syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åreberg m.fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län vill Kungl. Lantbruksstyrelsen härigenom förordna Eder att i ärendet till förrättningsmannen avgiva yttrande, som i 10 kap. 43 § vattenlagen sägs. Stockholm den 8 maj 1943.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Gunnar

Collin.

27.

FISKERIINTENDENTEN
I
MELLERSTA DISTRIKTET

Bil. L.

Lantbruksingenjören Herr S. Hallin,
SKARA.

Sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen den 8 dennes förordnat undertecknad att avgiva yttrande, som i 10 kap. 43 § vattenlagen sägs, angående syneförrättning för torrläggning av mark tillhörande Åreberg m.fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län, får jag med återställande av remisshandlingarna anföra:

Hinder mot företaget enligt 7 kap. 39 § vattenlagen finnes ej.

Enligt handlingarna antages sänkningen av det normla högvattenståndet komma att bliva helt oväsentlig, men huru stor denna sänkning blir, kan ej närmare angivas.

I den mån genom sänkningen av den normala högvattenytan arealen av gäddlekplatserna /starrmader/ kommer att minskas, tillfogas gäddbeståndet skada.

Detta sker även om nedsänkningen av den normala högvattenytan kommer att ske tidigare eller äga rum hastigare än under nuvarande förhållanden.

Emedan utredning saknas om, dels huru mycket den normala högvattenytan kommer att sänkas genom företaget, dels tidpunkten för nedsänkningen och dels sänkningens hastighet, kan skadan på gäddfisket ej närmare beräknas.

Om vid tiden av braxens lek och före rommens kläckning, vilken kan beräknas ha skett i mitten av juni, vattenståndet blir så mycket lägre, att lekplatser och rom komma att förstöras, skadas givetvis braxenfisket.

Enligt handlingarna torde medelvattenståndet i Tidan mellan Årebergs vattenverk och Kroppetorps damm komma att sänkas 0,80 m.

I den mån vattenvegetationen härigenom kommer att torrläggas förstöres uppehålls- och skyddsställen för fisk, varjämte den lägre faunan, alltså fiskfödan, kommer att minskas.

Det ifrågavarande området av Tidan har härjats av kräftpest varvid kräftbeståndet förintats. Ny inplantering av kräftor har enligt uppgift ej ägt rum. Företaget saknar sålunda betydelse för kräftfisket.

Åtgärder att motverka den ovan angivna skadan anser jag mig ej kunna föreslå.

Karlstad den 21 juni 1943.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Bil. M.

PM

beträffande Årebergs vattenverks i Tidan deltagningsskyldighet i kostnaderna för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m fl hemman i Kyrkefalla socken av Skaraborgs län.

Vid ifrågavarande torrläggningsföretag kommer Tidan att upprensas nedanför Årebergs vattenverk, så att fallhöjden där kommer att öka. Denna ökning är olika vid skilda vattenföringar på grund av olika vattenstånd i ån nedanför kraftstationen. Några observationer över vattenstånden nedanför kraftstationen äro icke utförda, och någon säker beräkning av dessa kan icke göras på grund av åns många grenar och oregelbundna lopp nedanför kraftstationen. Den övre vattenytan, d v s vattenståndet ovanför dammen, bestämmes helt av tillgången på vatten och tappningens storlek. Hur vattenytan ställer sig här har dock i detta sammanhang ingen betydelse, då det endast gäller att beräkna effektökningen genom upprensning nedanför.

Nuvarande anläggningen.

Nuvarande anläggningen består av två dammbyggnader av betong, en över varje huvudgren av ån, och utskov i dessa, en tilloppsränna och en turbinsump, delvis av trä och delvis av betong. Avloppets sidor äro skyddade medelst stenmurar. Maskinhuset är av trä.

I kraftstationen äro installerade följande maskiner:

Ett större aggregat, bestående av 1 st turbin, utvecklande 110 hkr vid 2.4 m fallhöjd, varvtal 80 varv/min.

Turbinen är tillverkad av Finshyttans bruks AB år 1935. Tillverkningsnummer L 0 - 1530. Till denna hör en oljetrycksregulator med tillverkningsnummer 152/1912. En gammal kuggväxel jämte rem överför kraften till generatorn, som är tillverkad av ASEA och har maskinnummer ABB nr 13073. Denna är en gammal enfasgenerator, vilken utförts för 70 kVA vid 500 varv/min, 50 perioder, 3300 volt och cosφ = 0.8, dock nu lindad som 3-fasgenerator med maximieffekt 125 kVA. Tillverkningsår 1905.

Ett mindre aggregat, bestående av 1 st turbin, utvecklande 50 hkr vid 2.4 m fallhöjd och varvtal 140 varv/min. Turbinen är av Finshyttans fabrikat och levererad år 1939. Tillverkningsnummer L 0 - 2216. Till denna hör en oljetrycksregulator med tillverkningsnummer 1346/1939. Kraftöverföringen till generatorn sker genom en ASEA kuggväxel nr 20806, avsedd för 140/$\overset{750}{150}$ varv/min. Generatorn är av AEG:s fabrikat med tillverkningsnummer 270437, vilken utförts för 75 kVA vid 750 varv/min och 50 perioder.

2

Hydrografi.

Årebergsfallet är beläget i Tidan i närheten av Tibro station på järnvägen Skövde-Karlsborg. Nederbördsområdet är 1020 km2.

Vid Moholm har Statens Meteorologisk-Hydrografiska Anstalt en pegelstation.

Med ledning av nu verkställda observationer har Hydrografiska byrån beräknat följande vattenmängder för ett normalår (bil I):

Högvattenmängd, högsta	90	kbm/sek
-"- , normal	45	" "
Medelvattenmängd	9	" "
Vattenmängd med 50 % varaktighet	5.5	" "
-"- " 75 % -"-	3.5	" "
Lågvattenmängd, normal	2.5	" "
-"- , lägsta	1.5	" " .

Med ledning härav har ett varaktighetsdiagram uppritats (bil $\overset{007}{\text{II}}$).

Som utgångspunkt för de fortsatta beräkningarna ha dessa uppgifter lagts.

Ökning av fallhöjden.

Nuvarande fallhöjden vid Årebergs kraftstation uppgives vara 2.4 m, varvid den nedre vattenytan vid en vattenmängd med 50 % varaktighet (5.5 m3/sek) beräknats ligga å + 4.00.

Enligt uppgifter från ingenjör Hallin äro vattenytorna vid 5.5 m3/sek:

Nuvarande förhållanden

Åreberg, nedre vattenytan + 4.00

Kroppetorp, övre vattenytan	+ 3.70
-"- , nedre -"-	+ 2.80
Efter upprensning	
Åreberg, nedre vattenytan	+ 3.00
Kroppetorp	+ 2.80

Fallhöjden vid Åreberg ökas alltså vid den föreslagna rensningen med 1.0 m, alltså från 2.4 m till 3.4 m.

Effektökning. Turbinerna kunna med mindre förändringar lämpligen användas vid den ökade fallhöjden, varvid dock varvtalet för stora turbinen måste ökas från 80 till 105 varv/min. Däremot måste generatorerna utbytas.

Tabell över turbineffekter i hkr före och efter upprensningen under ett normalår (se bil $\overset{0,38}{\text{III}}$).

SVENSKT NORMAL 2
TUMBA
1941

	Stora turbinen H = 2.4	Stora turbinen H=3.4	Lilla turbinen H=2.4	Lilla turbinen H=3.4	Summa H=2.4	Summa H=3.4
Normal lågvattenmängd 2.5 m3/sek 2.5 m/s	67	√ 90 95 prop.	-	-	67	90
9 mån.vattenmängd 3.5 m3/sek 10·3,5·2,4 = 84	46	58	45	61	91	119
6 mån.vattenmängd 5.5 m3/sek	95	140	54	77	149	217

Effektens variation framgår närmare av diagram, bil II.

Tabell över effektökningen.

	Turbineffekt (av generatorn upptagen effekt i hkr) ?	Generatoreffekt kW i kVA vid cos φ = 0.8	~~kVA~~-mån ?
0-6	67·0.97 = √ 65	53 $\frac{53}{65}$ = 81,52%	318
6-7	57·0.97 √ 55	45	45
7-8	√ 41	33	33
8-9	√ 31	25	25
9-10	√ 25	20 80%	20
10-11	√ 22	18 ~80%	18
11-12	√ 20	16 80%	16
			475 kVA-mån.

Värdet av effektökningen. Alltså är ökningen 475 x 720 = 342.000 kWt. Räknas den ökade inkomsten efter 1.5 öre per kWt blir detta 5.130 kronor. Härtill kommer värdet av ökningen av medeleffekten med 40 kVA

$\frac{713000}{342000}$ = 2,08 öre/kWh

$\frac{475}{12}$ = ~40 kW

efter 50 kronor per kVA eller 2.000 kronor per år. Sammanlagda vinsten blir sålunda ca 7.130 kronor per år.

Förlusten i Koppartråd då?

Tages hänsyn till ökade drifts- och underhållskostnader bör kapitalisering ske efter 8 %, och blir då kapitalvärdet av den ökade effekten 89.000 kronor. Från detta värde avgå kostnaderna för omändring av maskineri och de kostnader, som måste nedläggas på vattenbyggnaderna för att kunna utnyttja den ökade fallhöjden enligt följande.

Förändringar som måste vidtagas för den ökade fallhöjdens utnyttjande.

A. 1. Avloppskanalen fördjupas från sekt I + 25.
   2. Bottnen i avloppet jämte murarna sänkas 1 m.
   3. Sugrören sänkas 1 m.

B. Stora turbinen.
   1. Utbyte av turbinaxel.
   2. " " pådragsaxel.
   3. " " regulator.

C. Lilla turbinen.
   1. Utbyte av turbinaxel.

D. Stora generatorn.
   1. Ny synkron-generator, tillförd effekt 144 hkr, avgiven 120 kVA vid cos φ = 0.8.
   2. Ny direktkopplad matare med magnetmotstånd.
   3. Dubbelväxel.

E. Lilla generatorn.
   1. Ny synkron-generator, tillförd effekt 78 hkr, avgiven 65 kVA vid cos φ = 0.8.
   2. Ny direktkopplad matare med magnetmotstånd.
   3. Ny dubbelväxel.

F. Spänningsregulatorutrustning.

Kostnader för omändring av kraftstation och avlopp.

För jordbruksändamål synes upprensning icke behöva ske högre upp än till sekt I + 25. Härifrån och till kraftstationen bör sålunda rensningen helt bekostas av vattenverkets ägare. Avloppet sänkes i enlighet med ritningarna. Dess bottenläge vid kraftstationsväggen har förlagts till + 1.90. Avloppets bredd mellan stödmurarna har givits samma mått som

SVENSKT NORMAL 2
TUMBA
1941

tidigare. Ny stödmur behöver läggas under den gamla. De gamla stenarna ha sedan beräknats kunna användas till övre delen av nya stödmuren. De massor, som schaktas upp ur avloppet, uppläggas på plats som angives å plankartan för att förhindra att vatten vid flod rinner direkt till kraftstationens avlopp och orsakar bakvatten.

Kostnaderna för omändringarna framgå närmare av kostnadsförslag (bil 0.29 IV) och beräknas uppgå till 66.000 kronor. Framhållas bör att genom utbyte av maskineri kraftstationen blir moderniserad, vilket under alla omständigheter snart nog ändock måste utföras vad den stora generatorn beträffar. En del av kostnaderna för utbyte av generator bör sålunda rätteligen föras på förnyelsekontot, och synes det skäligt att ungefär hälften av kostnaderna för ifrågavarande generator föres härpå eller i runt tal 10.000 kronor. De särskilda kostnaderna som enbart skola påföras ägaren till vattenverket bli då 56.000 kronor. Enligt köpekontrakt av den 13 juni 1942, bil 0.40 V, har ägaren till Årebergs vattenverk erlagt 11.000 kronor för rätt att utriva dammarna vid Kroppetorp. Utrivning av vattenverket vid Kroppetorp är nödvändig för torrläggningsföretagets genomförande och bör sålunda helt gäldas av hela företaget och Åreberg endast deltaga i kostnaderna härför i företaget i förhållande till sin vinst genom företaget.

Vinst för Årebergs vattenverk.

Tidigare har bruttovinsten för Årebergs vattenverk på grund av den ökade fallhöjden genom företagets utförande beräknats till 89.000 kronor. För att begagna sig av de fördelar, som vattenverket erhåller genom torrläggningsföretaget, måste vattenverket utföra vissa arbeten enligt ovan, och ha kostnaderna härför tidigare beräknats till 56.000 kronor. Dessa kostnader utgöra sålunda vattenverkets särskilda utgifter för utnyttjande av den ökade fallhöjden. Den nettovinst, efter vilken ägarens till Årebergs vattenverk deltagningsskyldighet i det gemensamma företaget skall beräknas, är sålunda 89.000 - 56.000 = 33.000 kronor.

Stockholm i juni 1943.

K. H. Håård

KHH/MS

K.H.Håård

36
Bil 1
Bil. I.

STATENS
METEOROLOGISK-HYDROGRAFISKA
ANSTALT.

HYDROGRAFISKA BYRÅN.
HYDROLOGICAL BUREAU.

Post: STOCKHOLM 12.

Telegram: HYDROMETEOR STOCKHOLM.

I svar var god åberopa / In reply to this letter quote: H 359
Datum / Date: 5/6 1941

Svar på:

~~Statens arbetsmarknadskommission~~,

Civilingenjör K.H.Hååard,
Stockholm.

108. Tidan.

På begäran få vi härmed meddela uppgift å karakteristiska vattenmängder i Tidan vid Åreberg i enlighet med observationer vid vår vattenmängdsstation vid Moholm.

Nederbördsområdets storlek är 1020 km^2.

Högsta högvattenmängd	90	kbm/sek.
Normal "	45	"
" medelvattenmängd	9.0	"
Vattenmängd med 50 % varaktighet ..	5.5	"
" " 75 % " ..	3.5	"
Normal lågvattenmängd	2.5	"
Lägsta "	1.5	"

Stockholm den 5 juni 1941.

Ragnar Melin

Ragnar Melin
Byrådirektör

BIL.2

ÅREBERGS KRAFTSTATION

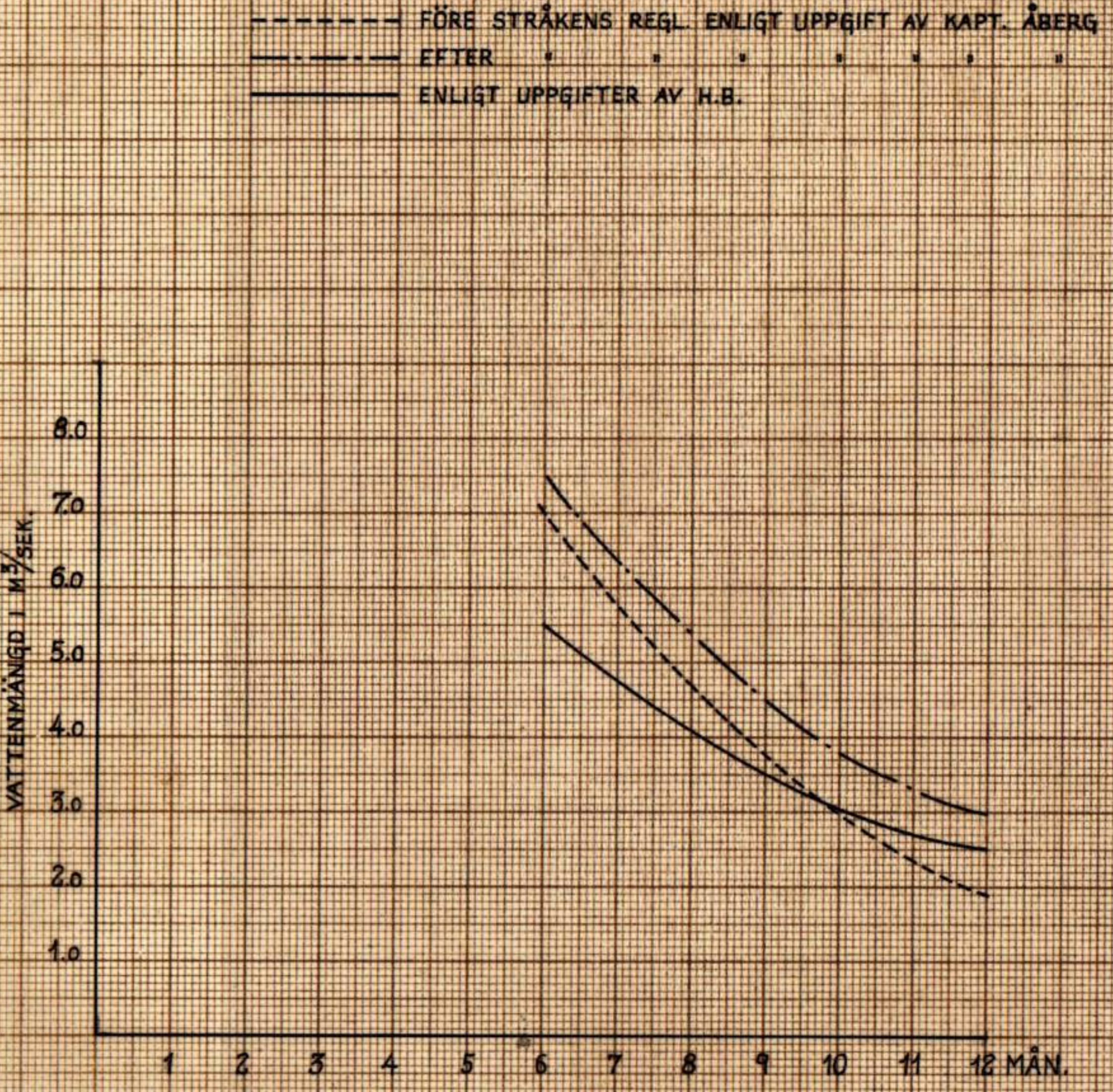

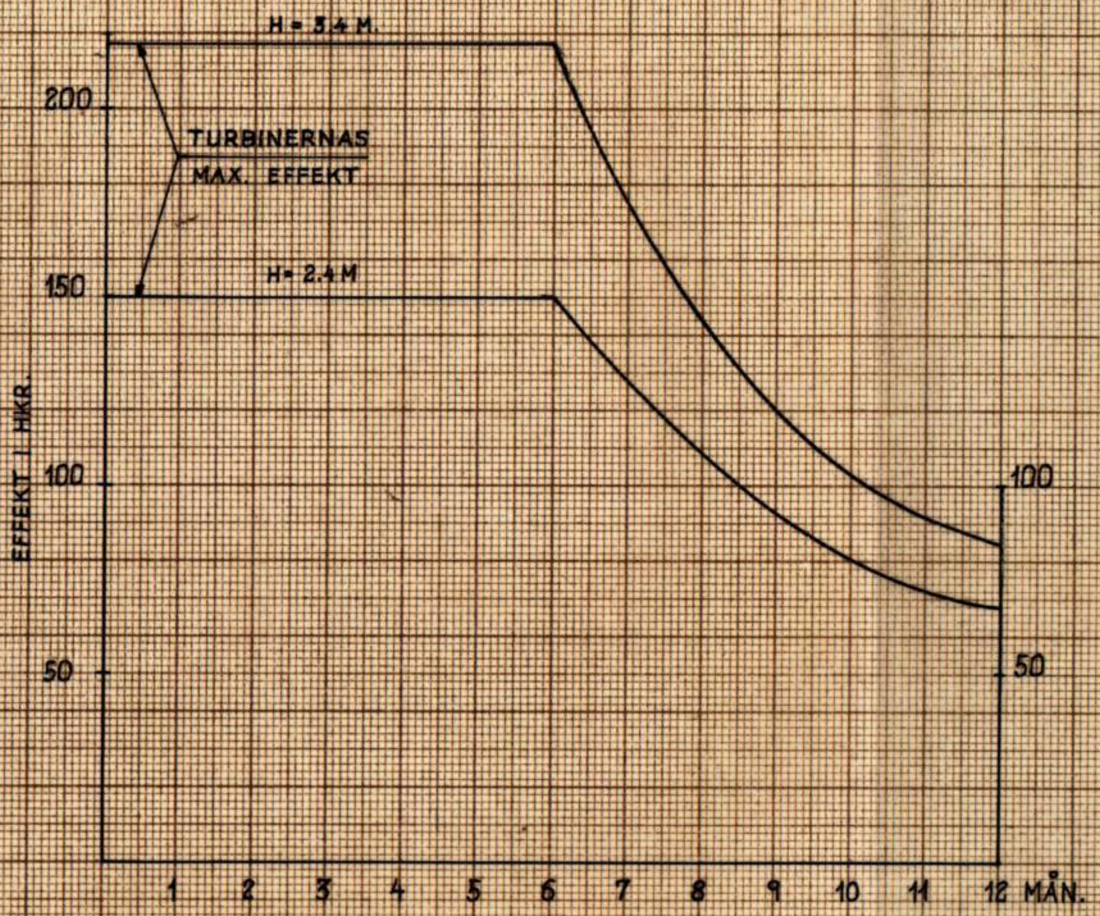

STOCKHOLM I JUNI 1943.

Nº 4323

BIL. 3

ÅREBERGS KRAFTSTATION.

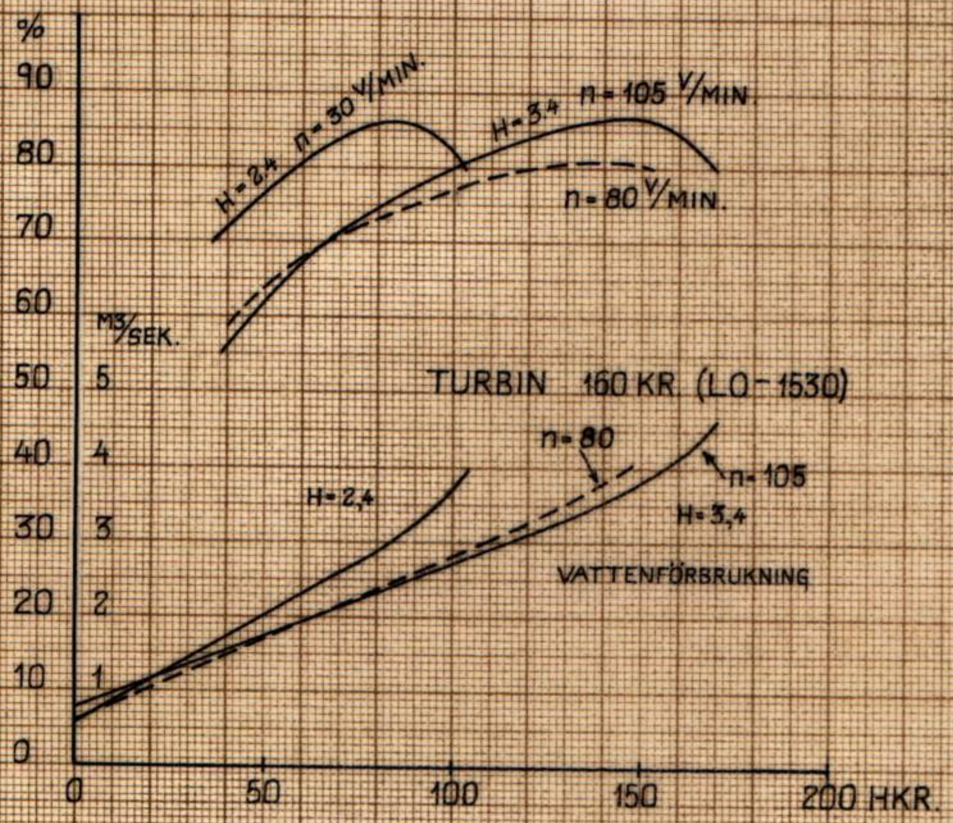

TURBIN 160 KR. (LO-1530)

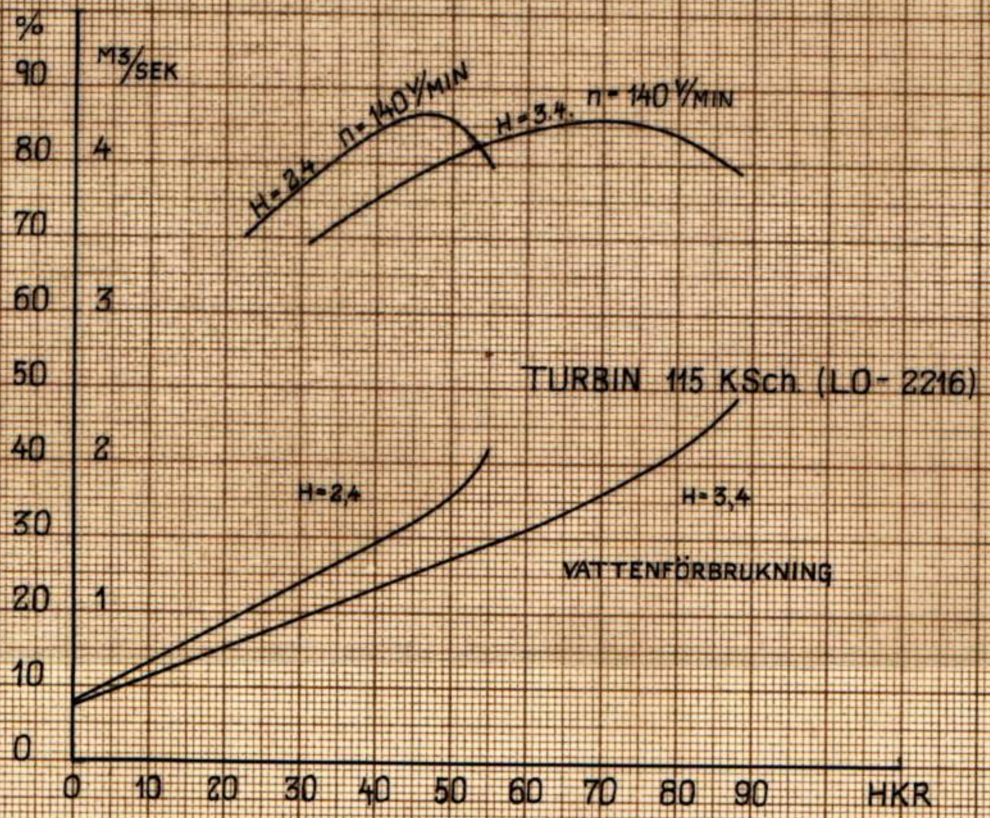

TURBIN 115 KSch. (LO-2216)

A.B. FINSHYTTANS BRUK
14·2·1941.

ESSELTE No 4323

Bil IV.

Kostnadsförslag

till omändring av Årebergs kraftstation för att kunna utnyttja ökning av fallhöjden från 2.4 m till 3.4 m.

Vattenbyggnadsarbeten.				
Jordschaktning I+25-II+16	1.560 m3	à 5:--	7.800:--	
-"- II+16-II+27.5	54 "	" 10:--	540:--	
Ny stödmur av sten	90 "	" 50:--	4.500:--	
Omläggning av gamla stödmuren	110 "	" 20:--	2.200:--	
Trägolv i avlopp	2 "	" 300:--	600:--	
Sänkning av grundmurar	17.5 "	" 100:--	1.750:--	
Utökning av sugrörslängden	425 kg	" 1:--	425:--	
Tillägg oförutsett och diverse 15 %			2.685:--	20.500:--
Maskineri:				
Stora aggregatet:				
Ändring av turbin enligt B 1-3			9.000:--	
Ny generator med växel enligt D 1-3			18.500:--	
Lilla aggregatet:				
Ändring av turbin enligt C 1			650:--	
Ny generator med växel E 1-3			11.000:--	
Spänningsregleringsmotstånd			1.300:--	
Frakt och montage, diverse ca 12.5 %			5.050:--	45.500:--
			Summa kronor	66.000:--

SVENSKT NORMAL 2
TUMBA
1941

Stockholm i juni 1943.

K.H.Håård

KHH/MS

Bil V.

Avskrift av avskrift.

Köpeavtal.

Emellan undertecknade, å ena sidan dödsboet efter J.A.Andersson i Kroppetorp, Ransberg, här nedan kallad säljaren, och å andra sidan dödsboet efter H.J.Åberg i Åreberg, Kyrkefalla, samt kvarnägaren C.A.Sjöberg i Hönsa, Ransberg, här nedan kallade köparna, är denna dag följande avtal träffat.

Säljaren försäljer till köparna samtliga de i ån Tidan vid säljaren tillhöriga fastigheterna Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18} i Ransbergs socken belägna dammbyggnader, vilka nu åstadkomma en uppdämning av vattenståndet i ån.

Tillträdet sker den 1 augusti 1942.

Den försålda egendomen säljes för att av köparna nedrivas och bortföras.

Vid arbetet med att nedriva och bortföra dammbyggnaderna äga köparna beträda de ovan angivna fastigheternas mark samt använda erforderlig del därav till upplagsplats.

Likviden skall utgöras på följande sätt:

1./ Vid detta kontrakts underskrivande erlägges 11.000:-- kronor.

2./ Före innevarande års utgång erlägges ytterligare 11.000 kronor, varmed all kontant betalning är till fullo gjord. Köparna träffa nu sins emellan den överenskommelsen, att H.J. Åbergs dödsbo skall betala de första 11.000:-- kronorna och C.A. Sjöberg det andra lika stora beloppet, säljaren dock obetaget att vända sig emot vilken köpare som helst.

3./ Dessutom skall C.A.Sjöberg från Hönsa Elverk till säljaren å Kroppetorp under en tid av 15 år från och med tillträdesdagen leverera elektrisk energi till en myckenhet av 1000 kilowattimmar per år. Vad som säljaren därutöver uttager av elektrisk energi från Hönsa Elverk skall gäldas med 4 öre per kilowattimme för sommarhalvåret och 8 öre per kilowattimme för vinterhalvåret. Köparna träffa nu sins emellan den överenskommelsen, att de till hälften vardera skola svara för kostnaderna för leveransen av ovannämnda 1000 kilowattimmar per år.

Alla anläggningar och ledningar, av vad slag det vara må, vilka erfordras för fullgörandet av den i punkt 3./ ovan omförmälda leveransskyldigheten skola utföras och bekostas av C.A.Sjöberg. H.J.Åbergs sterbhus deltager icke häri.

Köparna övertaga samtliga de skyldigheter, vilka säljaren för närvarande har gent emot samtliga sina abonnenter å elektrisk energi på grund av till den 1 januari 1943 ikraftvarande avtal. Skulle köparnas övertagande av dessa skyldigheter för säljarens nuvarande abonnenter medföra ökade kostnader och förpliktelser svara köparna härför.

I och för fullgörandet av sina leveransförpliktelser enligt ovan äga köparna rätt att nyttja alla säljaren tillhöriga, vid försålda dammbyggnaderna belägna elektriska inventarier och maskiner, allt intill dess påkoppling å eget nät kan ske.

Rivningen av dammbyggnaderna får icke påbörjas förrän köparna gjort allt klart för tillgodoseendet av kraft åt säljarens nuvarande abonnenter.

Säljaren förbinder sig att efter det dammbyggnaderna nedrivits icke någon gång företaga något byggande i vatten i ån Tidan i vad densamma gränsar till fastigheterna Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18}. Denna utfästelse får intecknas i fastigheterna Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18} i Ransbergs socken och skall gälla såsom servitut till förmån för fastigheten Åreberg Södra och Norra 1^{1} i Kyrkefalla socken.

Säljaren förbinder sig att så snart sig göra låter, söka lagfart å de fastigheter, uti vilka inteckning i näst föregående stycke medgivits.

Säljaren förbinder sig att så snart sig göra låter, låta döda samtliga de penninginteckningar, vilka eventuellt kunna besvära fastigheterna Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18} på det att den förenämnda servitutsinteckningen icke må komma att ligga efter någon penninginteckning.

Första delen av den kontanta likviden, 11.000:-- kronor, är denna dag till fullo gulden och varder härmed kvitterad.

Av förestående köpeavtal äro tvenne exemplar upprättade, av vilka köparna tagit vardera ett och säljaren ett.

SVENSKT NORMAL
TUMBA
1941

Kroppetorp den 13 juni 1942.

Alb. Barknertz.
för dödsboet efter J.A.Andersson
såsom säljare på grund av vederbörliga fullmakter.

C.A.Sjöberg
Köpare.

Kjell Åhberg
för dödsboet efter H.J.Åberg
såsom köpare på grund av vederbörliga fullmakter.

Säljarens och köparnas egenhändiga namnteckningar bevittnas:

Eivor Karlsson

Britta Rohdin.

Vidimeras:

/Oläslig namnteckning/

Nils Johnsson

SVENSKT NORMAL 2
TUMBA
1941

Rätt avskrivet intygar:

Bil. N.

Till förrättningsmannen vid Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943
Ingenjör Sven Hallin,
Skara.

Angående av Eder m. fl. upprättat förslag till utlåtande vid syneförrättning som berör Årebergs vattenavledningsföretag får underteckande härmed anföra följande:

I nämnda förslag göres gällande att företaget ursprungligen avsåg torrläggning av markerna utmed ån Tidan mellan Åreberg och Kroppetorp. Detta påstående är absolut felaktigt.Varesig sökanden eller någon av sakägarna kunna gå med om ett sådant påstående och samtidigt hålla på sanning och rätt. Sökandens huvudavsikt är och har alltid varit att genom vattenavledningen utvinna större vattenkraft genom fallhöjdens ökning vid Åreberg.

Att undertecknade sakägare som illa beröres av företagets tillkomst skall tvingas erlägga så stora delkostnader i företaget att det i vissa fall uppgår till totala markvärdet är uppenbart orätt och blir mycket betungande för dem det vederbör.

För att ej ställa oss helt avvisande till företagets fullföljande vilja vi gå med om och föreslå att 90 % av kostnaderna enligt förslagets kalkyl bekostas av Årebergs kraftverk och de återstående 10 % av dem som beröres av torrläggningen beträffande mark.

Vidare vilja vi avsäga oss all framtida kostnad för rensning och underhåll av vattenvägen det gäller, vilken kostnad helt må bestridas av kraftverket.

Angående vattenavledningens inverkan på fisket synes utredningen vara ofullständig. Vissa av oss sakägare kunna ej till fullo dela fiskeriintendentens vid föregående sammanträde något återgivna utlåtande att vattenavledningen ej något nämnvärt skulle inverka menligt på fisket.

Västra Torsrud, Kroppetorp och Hästekulla den 12 aug. 1943.

John Gustavsson
David Jansson

K. J. Jakobsson
Valter Bengtsson

Karl Björk
Ture Andersson

Ernst Malm
Emil Olsson

Karl Melin
Axel Axelsson

Aug O Blomgren
A W Carlsson

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	

Bil. O.

Beskrivnings- och värderingslängd.

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
			Kyrkefalla s:n.		
1	1'		Åreberg Norra	Hj. Åhbergs sterbhus	
				åker, mylla på sandbl. lera	1
				äng, svämjord	2
				″ ″	3
				″ ″	4
				″ ″	5
				″ ″	6
				″ ″	7
				″ ″	8
				″ ″	9
				″ ″	10
					11
				″ ″	12
				″ ″	13
				″ ″	14
				″ ″	15
				″ ″	16
				″ ″	17
				åker, mylla på sandbl. lera	18
				″ – ″ –	19
				äng, svämjord	20
				″ ″	21
				″ ″	22
				″ ″	23
				″ ″	24
				″ ″	25
					26
				Summa	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	08							1160	92	80	1300	104	-	140	11	20
		1	47					590	867	30	1000	1470	-	410	602	70
			31					70	21	70	880	272	80	810	251	10
			20					690	138	-	1000	200	-	310	62	-
			50					140	70	-	900	450	-	760	380	-
			21					390	81	90	1000	210	-	610	128	10
			07					0	0		800	56	-	800	56	-
			07					390	27	30	1000	70	-	610	42	70
			18					580	104	40	800	144	-	220	39	60
			17					30	5	10	650	110	50	620	105	40
							07			-			-			-
			12					440	52	80	1000	120	-	560	67	20
			08					590	47	20	"	80	-	410	32	80
			16					50	8	-	750	120	-	700	112	-
			16					230	36	80	900	144	-	670	107	20
			11					50	5	50	750	82	50	700	77	-
			03					0	0		550	16	50	550	16	50
	12							770	92	40	1200	144	-	430	51	60
	05							880	44	-	"	60	-	320	16	-
			08					390	31	20	1000	80	-	610	48	80
			17					130	22	10	900	153	-	770	130	90
			40					690	276	-	1000	400	-	310	124	-
			40					50	20	-	750	300	-	700	280	-
			39					230	89	70	900	351	-	670	261	30
			02					"	4	60	"	18	-	"	13	40
							01			-			-			-
	25	5	30				08		2138	80		5156	30		3017	50

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
			Ransbergs socken.		
5/48	4^{5}		Torsrud V.	Jon Gustafsson	
				äng, svämjord	27
				" "	28
				" "	29
				" "	30
				" "	31
					32
				Summa	
1/10	4^{10}, av 4^{11-13}		- " -	K. Johan ~~Larsson~~ Jakobsson	
				åker, mylla på lera	33
				äng, - " -	34
				" svämjord	35
				" "	36
				" "	37
				" "	38
				" "	39
					40
				Summa	
1/3 av 1/24	4^{14}		- " -	Ernst Malm	
				åker, mylla på lera	41
				äng, - " -	42
				" svämjord	43
				" "	44
					45
				Summa	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
			37					690	255	30	1000	370	-	310	114	70
			07					90	6	30	880	61	60	790	55	30
			06					50	3	-	750	45	-	700	42	-
			12					230	27	60	900	108	-	670	80	40
			10					180	18	-	〃	90	-	720	72	-
							05			-			-			-
			72				05		310	20		674	60		364	40
	06							960	57	60	1200	72	-	240	14	40
			05					360	18	-	900	45	-	540	27	-
			04					50	2	.	750	30	-	700	28	-
			04					180	7	20	900	36	-	720	28	80
			04					140	5	60	〃	36	-	760	30	40
			05					50	2	50	750	37	50	700	35	-
			17					230	39	10	900	153	=	670	113	90
							03			-			-			-
	06		39				03		132	-		409	50		277	50
	05							840	42	-	1200	60	=	360	18	-
			02					320	6	40	900	18	-	580	11	60
			14					50	7	-	750	105	-	700	98	-
			08					230	18	40	900	72	-	670	53	60
							04			-			-			-
	05		24				04		73	80		255	-		181	20

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
1/3 av 1/24	av 4^{14}		Torsrud V.	Maria Andersson	
				åker, mylla på lera	46
				äng, – " –	47
				" svämjord	48
				" "	49
				" "	50
				Summa	
1/4	4^3, 4^9		– " –	Karl Malin	
				åker, mylla på lera	51
				" – " –	52
				äng, svämjord	53.
				åker, mylla på lera	54
				" – " –	57
				Summa	
1/16	4^8		– " –	Karl Björk	
				åker, mylla på lera	55
				äng, svämjord	56
				" mylla på lera	58
				Summa	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	02							780	15	60	1200	24	-	420	8	40
			04					270	10	80	900	36	-	630	25	20
			10					50	5	-	750	75	-	700	70	-
			14					"	7	-	"	105	-	"	98	-
			30					0	0		"	225	-	750	225	-
	02		58						38	40		465	-		426	60
	17							1120	190	40	1200	204	-	80	13	60
	24							780	187	20	"	288	-	420	100	80
			25					170	42	50	880	220	-	710	177	50
	13							1120	145	60	1200	156	-	80	10	40
	03							"	33	60	"	36	-	"	2	40
	57		25						599	30		904	-		304	70
	40							710	284	-	1200	480	-	490	196	-
			16					170	27	20	880	140	80	710	113	60
			10					500	50	-	1000	100	-	500	50	-
	40		26						361	20		720	80		359	60

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
3/16	1^{2}		Kroppstorp	David Jansson	
				äng, mylla på sand o. lera	59
				åker, tormylla på lerbl. sand	60
				äng, mylla på sand o. lera	61
				" svämjord	62
				" "	63
				Summa	
9/32	1^{4}		"	Johan Bengtssons sterbhus	
				äng, svämjord	64
				" "	65
				" "	66
				" mylla på sand o. lera	67
				" – " –	68
				" – " –	69
				Summa	
3/16	$1^{5}, 1^{6}$		"	Ture o. David Andersson	
				äng, svämjord	70
				" mylla på sand o. lera	71
				åker, mylla på sand o. lera	72
				äng, svämjord	73
				" "	74
				" "	75
				" "	76
				" "	77
				" mylla på sand o. lera	78
				Överföres	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
			17					140	23	80	650	110	50	510	86	70
	37							710	262	70	1100	407	-	390	144	30
		1	85					310	573	50	700	1295	-	"	721	50
			87					50	43	50	750	652	50	700	609	-
			05					180	9	-	900	45	-	720	36	-
	37	2	94						912	50		2510	-		1597	50
			65					230	149	50	900	585	-	670	435	50
			88					50	44	-	750	660	-	700	616	-
			21					170	35	70	880	184	80	710	149	10
		1	59					350	556	50	700	1113	-	350	556	50
			14					380	53	20	"	98	-	320	44	80
			08					410	32	80	"	56	-	290	23	20
		3	55						871	70		2696	80		1825	10
			05					0	0	-	430	21	50	430	21	50
			07					450	31	50	700	49	-	250	17	50
	07							620	43	40	900	63	-	280	19	60
			03					50	1	50	750	22	50	700	21	-
			31					440	136	40	1000	310	-	560	173	60
			10					320	32	-	700	70	-	380	38	-
			10					170	17	-	900	90	-	730	73	-
			32					50	16	-	750	240	-	700	224	-
			16					100	16	-	500	80	-	400	64	=
	07	1	14						293	80		946	-		652	20

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
				Överfört	
				äng, mylla på sand o. lera	79
				" – " –	80
				åker. – " –	81
				Summa	
3/32	1^9, 1^{10}		Kroppetorps		
lög.	1^{15}		Hästekulla	Emil Olsson	
				äng, svämjord	82
				" "	83
				" "	84
				" mylla på sand o. lera	85
				" – " –	86
				Summa	
1	1^1		Hästekulla	Axel Axelsson	
				äng, svämjord	87
				" "	88
				" "	89
				" mylla på sand o. lera	90
				" svämjord	91
				Summa	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	07	1	14						293	80		946	-		652	20
			22					400	88	-	800	176	-	400	88	-
			15					250	37	50	500	75	-	250	37	50
	24							620	148	80	900	216	-	280	67	20
	31	1	51						568	10		1413	-		844	90
			11					50	5	50	750	82	50	700	77	-
			18					220	39	60	900	162	-	680	122	40
			29					50	14	50	750	217	50	700	203	-
			09					300	27	-	500	45	-	200	18	-
			32					250	80	-	"	160	-	250	80	-
			99						166	60		667	-		500	40
			11					50	5	50	750	82	50	700	77	-
		3	08					500	1540	-	1000	3080	-	500	1540	-
			98					60	58	80	800	784	-	740	725	20
			75					300	225	-	500	375	-	200	150	-
			08					70	5	60	"	40	-	430	34	40
		5	00						1834	90		4361	50		2526	60

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
låg.	1^{14}		Hästskulla		
	2		Hagen	Ville Karlsson	
				äng, mylla på sand o. lera	92
				" svämjord	93
				" mylla på sand o. lera	94
				Summa	
låg.	1^{13}		Hästskulla		
	1		Hagen	Oskar Blomgren	
				äng, mylla på sand o. lera	95
			Sammandrag.		
			Kyrkefalla socken.		
1	1^{1}		Åsberg Norra	Hj: Åsbergs sterbhus	1-26
			Ransbergs socken.		
5/48	4^{15}		Torsrud V.	Jon Gustafsson	27-32
1/10	4^{10}, av 4^{11-13}		- " -	K. Johan Jakobsson	33-40
1/3 av 1/24	4^{14}		- " -	Ernst Malm	41-45
1/3 av 1/24	av 4^{14}		- " -	Maria Andersson	46-50
1/4	4^{3}, 4^{9}		- " -	Karl Malin	51-54,57
1/16	4^{8}		- " -	Karl Björk	55,56,58
3/16	1^{2}		Kroppstorp	David Jansson	59-63
9/32	1^{4}		"	Johan Bengtssons sterbhus	64-69
3/16	1^{5}, 1^{6}		"	Ture o. David Andersson	70-81
3/32	1^{9}, 1^{10}		Kroppstorp		
låg.	1^{15}		Hästskulla	Emil Olsson	82-86
1	1^{1}		Hästskulla	Axel Axelsson	87-91
				Överföres	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
			03					300	9	-	500	15	-	200	6	-
			05					50	2	50	400	20	-	350	17	50
			09					350	31	50	500	45	-	150	13	50
			17						43	-		80	-		37	-
			07					350	24	50	500	35	-	150	10	50
	25	5	30				08		2138	80		5156	30		3017	50
			72				05		310	20		674	60		364	40
	06		39				03		132	-		409	50		277	50
	05		24				04		73	80		255	-		181	20
	02		58						38	40		465	-		426	60
	57		25						599	30		904	-		304	70
	40		26						361	20		720	80		359	60
	37	2	94						912	50		2570	-		1597	50
		3	55						871	70		2696	80		1825	10
	31	1	51						568	10		1413	-		844	90
			99						166	60		667	-		500	40
		5	00						1834	90		4361	50		2526	60
2	03	21	73			-	20		8007	50		20233	50		12226	-

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurens nummer
1	2	3	4	5	6
				Överfört	
läg.	1^{14}		Hästekulla		
	2		Hagen	Ville Karlsson	92-94
läg.	1^{13}		Hästekulla		
	1		Hagen	Oskar Blomgren	95
				Summa	

PETTERSONSKA BOKTR.-EFTR.
SKARA

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Inpediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
2	03	21	73				20		8007	50		20233	50		12226	-
			17						43	-		80	-		37	-
			07						24	50		35	-		10	50
2	03	21	97				20		8075	-		20348	50		12273	50

Årberg den 22 juni 1943

[illegible] Hallin H. H. [illegible]

Aron Andersson. Karl Johansson.

Bilaga 6 I.

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande ~~dikes~~krökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas,

~~att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla,~~

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för ~~dikes~~jord,

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätares försorg nya märken blivit utsatta.

att ur ån uppmuddrade massor i sträckan A–B skola uppläggas på härför å plankartan blad 3 angivna platserna och

att övriga muddermassor ej få läggas i åfåran utan på stranden, där de i första hand böra placeras på låga områden.

Örebro den 30 aug. 1943

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA
368283

Åreberg

Kostnadsförslag.

61

Bil. P.

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad Kr.	öre	Kostnad Kr.	öre	Summa Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		Tidan B-C, D-E, F-G, H-I och K.								
I+25-0+88	113	Bottenmorän m³	1765	5:-	8825	- ✓				
1+75-2+25	50	" "	160	5:-	800	- ✓				
4+50-5+50	100	" "	315	5:-	1575	- ✓				
8+75-10+38	163	" "	1910	5:-	9550	- ✓				
					20750					
K		Utrivning av damm vid Kroppstorp m³	65	15:-	975	- ✓	21725	- ✓		
		Arbetsledning och oförutsett c:a 15 %					3275	-	25000	- ✓
		Inlösen av fall inkl. utlåtandet							11000	- ✓
						Summa kronor			36000	- ✓

Åreberg den 22 juni 1943.

[illegible] 89000 -

[illegible]

[illegible] 56000 -

[illegible] 33000 -

Översiktskarta.

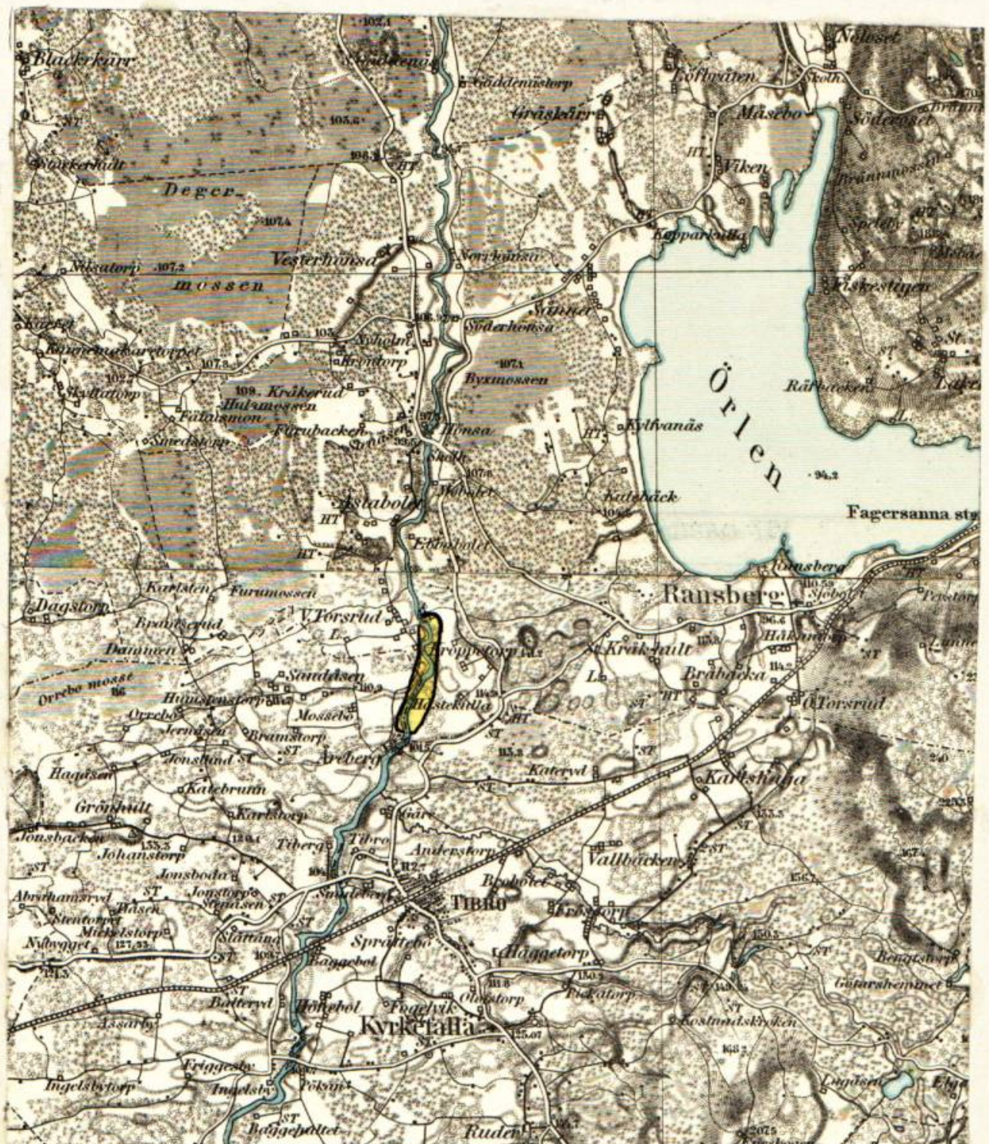

Skala 1: 100.000 .

Bil. R.

Förslag till utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Äreberg m.fl. hemman ävensom för ökning av fallhöjden vidÄrebergs vattenverk genom utrivning av Kroppetorps damm och sänkning av ån Tidan mellan Ärebergs och Kroppetorps vattenverk, i Kyrkefalla och Bansbergs socknar av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som ursprungligen enbart avsåg torrläggning av markerna utmed ån Tidan mellan Ärebergs och Kroppetorps vattenverk, belägna inom sektion n:r 1 av nederbördsområde n:a 140 i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga har sedermera på grund av yrkande från ägaren till Ärebergs vattenverk /§ 4 i syneprotokollet/ utvidgats att jämväl omfatta fördjupning av avloppet från nämnda vattenverk och dess omändring så, att den genom ån Tidans sänkning uppkommande ökningen av fallhöjden vid Äreberg må kunna utnyttjas för utvinnande av vattenkraft, allt i enlighet med vattenrättsdomarens i Västerbygdens vattendomstol resolution den 10 december 1941, bil. B . Enligt nämnda resolution skall företagets huvudsakliga ändamål anses vara torrläggning av mark. Företaget är alltså att anse som vattenavledning enligt 7 kap. vattenlagen, vartill kommer vattenreglering enligt 3 kap. samma lag.

Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningsområdet utmärkts med gul färg.

På grund av bestämmelserna i 3 kap. 1 och 11 §§ vattenlagen skall detta utlåtande underställas Västerbygdens vattendomstols prövning.

Till grund för samtliga höjdbestämningar och avvägningar vid denna förrättning har valts ett jämförelseplan, beläget 8.05 m. under en fixpunkt bestående av överkanten av en större sten intill ett i stenen inhugget borrhål. Denna sten ligger invid Tidans högra strand c:a 35 m. ovanför Årebergs dammbyggnad och har å nivåkartan utmärkts med ett rött kors. Detta jämförelseplan är detsamma, som enligt uppgift använts av civilingenjör Stellan Jacobson vid en av honom nyligen verkställd undersökning för fastställande av Årebergs vattenverks dämningsrätt. Vid förundersökningen har jämväl avvägts en av Hydrografiska Byråns fixpunkter, bestående av en dubb i sten och belägen c:a 5 m. från Tidans högra strand omkring 75 m. nedstr. Kroppetorps damm. Dubbens överkant har därvid befunnits ligga 3.92 m. över jämförelseplanet. Enligt uppgift är denna fixpunkts höjd över havets m.v.y. 102.15 m., varför jämförelseplanet skulle ligga 98.23 m. över havets m.v.y.

Är väl fel. Fixen är densamma men ej jämförelseplanet

Över den till fördjupning ifrågasatta delen av Tidan hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppmuddring avsedda delarna av Tidan utmärkta med röda slänt- och bottenlinjer och de röda bokstäverna A-B-C, D-E, F-G, H-I och K. Vattenverket vid Åreberg har enligt uppgift urminnes hävd. Dock torde i underhållssyfte vissa byggnadsarbeten ha verkställts där även under senare tid. Dess beskaffenhet framgår av upprättade profil- sektions- och planritningar samt av biträdande förrättningsmannens P.M. bil. M.

Härav framgår även omfattningen av de arbeten, som erfordras enbart för vattenverket. Dammbyggnadernas vid Kroppetorp~~s~~ beskaffenhet framgår av upprättade ritningar. Dämningsrätten här har genom köpekontraktet bil. V av förutvarande ägaren försålts till innehavarna av Årebergs och Hönsa vattenverk. Detta köpekontrakt kan jämväl anses innebära ett avtal mellan köparna, att den del av fallet vid Kroppetorp, som försvinner genom dammens utrivande, disponeras av ägaren till Årebergs vattenverk. Arbetets omfattning har å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött.

Beträffande vattenmängderna i Tidan vid Åreberg har uppgifter inhämtats från Statens Meterologisk - Hydrografiska anstalt, bil. I. För torrläggningsändamål har räknats med ett vegetationsmedelvattenstånd motsvarande en vattenföring av 5.5 m^3 pr sek.

På grundval av denna vattenmängd ha muddringsarbetena i ån avvägts så, att vattenståndssänkningen vid Kroppetorp genom dammens utrivning må kunna på mest ekonomiska sätt utnyttjas för såväl torrläggning av sökandens mark som ökning av fallhöjden vid hans vattenverk. Någon fullständig torrläggning kan icke utan allt för höga kostnader ernås. Större delen av torrläggningsområdet kommer sålunda att även efter företagets utförande översvämmas vid svårare flöden. Vid medelvattenföring under vegetationstiden har vattenståndet beräknats bli sänkt ungefär en meter genom företagets utförande.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden. Härvid har hänsyn tagits till, att flertalet ägofigurer i större eller mindre grad kunna väntas bli översvämmade vid flöden även efter företagets utförande.

I fråga om båtnaden för Årebergs vattenverk har särskild utredning verkställts av biträdande förrättningsmannen bil. M. Denna utredning lägges av synemännen till grund för uppskattningen av den båtnad, vattenverkets ägare kan väntas få av företaget.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse såsom en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Vid tidpunkten för avgivandet av detta förslag till utlåtande har något yttrande från vederbörande fiskeriintendent ännu icke inkommit. Frågan om åtgärder till motverkande av skada å fisket, fiskeavgift och eventuella ersättningar härför kommer därför att av synemännen upptagas till avgörande i samband med avgivande av slutligt utlåtande.

Genom företagets utlåtande försvinner ett befintligt vattenverk vid Kroppetorp. Ersättningen härför har bestämts genom överenskommelse. Det är utan vidare uppenbart, att värdet av den vattenkraft, som här försvinner

2

är endast en bråkdel av ökningen i värde av vattenkraften vid Årebergs vattenverk. Några andra skador utom möjligen i fråga om fisket kommer företaget ej att medföra. Då dessa senare skador ej kunna väntas bli av någon betydelse, finna synemännen att företaget med hänsyn till bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket vattenlagen är tillåtligt. Något annat laga hinder mot företaget har ej kunnat utrönas.

Kostnaderna för allt arbete ovanför punkt B, /sektion I+25/ som endast är till nytta för Årebergs vattenverk, skall betalas av ägaren till detta vattenverk. Återstående arbetskostnad ävensom nedan angivna ersättning för utrivning av dammen vid Kroppetorp skall bekostas av ägarna till Årebergs vattenverk och av företaget förbättrad jord gemensamt i proportion till värdet av vars och ens båtnad sådan denna finnes angiven i kolumn 9 av kostnadsfördelningslängden. För vattenverkets del har denna båtnad uträknats så, att den genom företagets utförande uppkommande beräknade totalbåtnaden minskats med beräknad kostnad för de åtgärder, som skola bekostas av vattenverkets ägare ensam, varefter återstående belopp anses utgöra båtnaden av de arbeten, som skola bekostas gemensamt. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 16 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 15 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppets och vattenbyggnadernas underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits, sålunda att allt underhåll ovanför punkt B åvilar vattenverkets ägare ensam och övrigt underhåll fördelas på samtliga delägare i företaget efter de i kostnadsfördelningslängdens kolumn 16 angivna procenttalen.

För rätten att utriva den befintliga dammen vid Kroppetorp har ägaren till Årebergs vattenverk betalat ett kontant belopp av 11000 kr. Denna summa skall företaget ersätta nämnda fallägare inom en månad efter det företagets gemensamma del färdigställts.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad dels med 18 kronor 41 öre, vilken kostnad förskjutes av sökanden så snart detta utlåtande vunnit laga kraft och sedan företaget kommit till stånd, fördelas på ägarna till av företaget förbättrad jord med en krona 50 öre för tusen av vars och ens i kostnadsfördelningslängdens kolumn 9 angivna förbättringsvärde och dels med 49.50 kronor motsvarande ~~den~~ ökningen ~~med~~ av ~~hästkrafter av den~~ vattenkraftens värde, ~~som vid lågvatten kan~~ vid Årebergs vattenverk ~~uttages~~ efter företagets färdigställande. Denna avgift erlägges av vattenverkets ägare.

Kostnaderna för syneförrättningen och övriga för hela företaget gemensamma kostnader, skola fördelas mellan vattenverkets och markens ägare i proportion till respektive förbättringsvärden efter i kostnads fördelningslängdens kolumn 16 angivna procenttal. Förrättningskostnaderna förskjutas nu av sökanden.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar,

att ur avloppet uppmuddrad jord och sten skall beträffande sträckan närmast nedanför Årebergs vattenverk läggas på härför med grönt utmärkta platser till skydd mot bakvatten vid flöden och i övrigt så att muddringsmassorna orsaka minsta olägenhet för markens ägare i den mån detta utan oskälig fördyring av arbetet kan åstadkommas. De få ej upplägas så, att de åter kunna nedrasa i den muddrade rännan;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att de gemensamma arbetena böra genom entreprenad överlåtas på härför skickad person;

att bestämmelserna i 3 kap. 12 § vattenlagen om antagande av stadgar och utseende av styrelse skola iakttagas;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1953;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943".

Den som är missnöjd med detta förslag till utlåtande må senast den 15 aug. ~~före utgången av nästkommande juli månad~~ 1943 till förrättningsmannen lantbruksingenjör S. Hallin, Skara, ingiva sina skriftliga erinringar häremot.

Åreberg den 22 juni 1943.

S. von Hallin

Karl Johansson.

Bil. S.

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åreberg m.fl. hemman ävensom för ökning av fallhöjden vid Årebergs och Kroppetorps vattenverk i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.

Jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 68 § vattenlagen har förslag till utlåtande, bil. R, med därtill hörande handlingar och ritningar, varit för sakägarna tillgängligt. Inom den för erinringars avgivande föreskrivna tiden har en gemensam erinringsskrift, undertecknad av flertalet icke sökande av företaget berörda jordägare, inkommit till förrättningsmannen, vars lydelse framgår av bil. N.

I denna erinringsskrift anmärkes först på att som företagets ursprungliga ändamål angivits torrläggning av sökandens mark. Uppgiftens riktighet framgår av ansökans ordalydelse, bil. A. Att vattenkraftsintresset till slut kommit att ekonomiskt dominera är ju obestridligt och framgår också av synemännens båtnadsberäkning och förslag till kostnadernas fördelning. I sak torde alltså erinringsskriftens undertecknare och synemännen vara överens.

Vidare påstås i erinringsskriften att undertecknarna i vissa fall komma att få erlägga "totala markvärdet" till företaget. En närmare granskning av kostnadsfördelningsförslaget ger emellertid vid handen att den beräknade kostnaden för samtliga jordägare utgör icke fullt 80 procent av markens förbättringsvärde. I ett enstaka fall uppgår denna kostnad till nära 73 procent av markens blivande värde men i allmänhet är den mindre än hälften av sistnämnda värde. Påståendet måste alltså bero på ett missförstånd.

I erinringsskriften föreslås sedan "att 90 % av kostnaderna enligt förslagets kalkyl bekostas av Årebergs kraftverk och de återstående 10 % av dem, som beröras av torrläggning beträffande mark". Av beräknade totalkostnaderna kronor 102,000:-- skall enligt förslaget vattenkraftintresset betala 66,000:-- + 26,240:40 eller tillsammans 92,240:40 kronor, vilket utgör 90,4 procent av dessa totalkostnader, alltså något mer än som i erinringsskriften föreslås. Skulle sistnämnda förslag i stället avse att vattenverkets ägare skall betala dels 90 procent av de gemensamma kostnaderna och dels 100 procent av de särskilda kostnaderna för vattenverket /se bil. IV till biträdande förrättningsmannens P.M./ så må här endast framhållas, att de gemensamma kostnaderna enligt vattenlagens föreskrifter skola fördelas i proportion till respektive förbättringsvärden. Då någon omständighet, som kunde föranleda ändring av de förbättringsvärden, som legat till grund för kostnadsfördelningsförslaget, icke bragts till synemännens kännedom, sakna synemännen anledning och möjlighet att frångå sitt förslag.

Det nu sagda gäller även yrkandet i erinringsskriften, att framtida underhållet av företaget "helt må bestridas av kraftverket".

Vad slutligen beträffar företagets inverkan på fisket har numera vederbörande fiskeriintendent avgivit yttrande, bil. L. Härav framgår dels att hinder mot företaget enligt bestämmelserna i 7 kap. 39 § vattenlagen ej finnes och dels att viss skada å fisket kan tänkas uppkomma. För att kunna beräkna denna eventuella skada erfordras ytterligare utredning. Denna utredning kan enligt synemännens åsikt göras lättare och med större tillförlitlighet, sedan företaget utförts och erfarenhet om dess verkan i berörda hänseende vunnits under ett antal år. Synemännen få därför föreskriva, att anspråk å ersättning för försämrat fiske må av sakägare hos vederbörlig vattendomstol anmälas inom tio år, räknat från utgången av den för företagets fullbordande bestämda tiden.

I övrigt finna synemännen ej skäl göra ändring eller tillägg till sitt den 22 juni detta år dagtecknade förslag till utlåtande för företaget, varför detta skall gälla som slutligt utlåtande.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från den 30 aug. 1943 ~~nedanstående datum.~~

Stockholm den 27 augusti 1943.   Åreberg den 30 augusti 1943.

Biträdande förrättningsman.

Sven Hallin

Aron Andersson

Karl Johansson

Förbättringsvärde	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar					Delaktighet i kostnaderna för				
						Arbetets utförande m. m.		Syneförrättningen		
Kronor						Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre	
9	10	11	12	13	14	15	16	17		18
										Bil. T.

Kostnadsfördelningslängd

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde Nuvarande värde Kronor	Markens uppskattade värde Blivande värde Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
			Kyrkefalla socken				
1	1^1		Åreberg Norra Hj. Åbergs stbh.	Sök.	1-26	2138:80	5156:30
			Ransbergs socken				
5/48	4^{15}		Torsrud V. John Gustafsson ✓		27-32	310:20	674:60
1/10	4^{10} av 4^{11-13}		" " Karl Johan ~~Larsson~~ Jakobsson ✓		33-40	132:-	409:50
1/3 av 1/24	av 4^{14}		" " Ernst Malm ✓		41-45	73:80	255:-
1/3 " 1/24	av 4^{14}		" " Maria Andersson		46-50	38:40	465:-
1/4	$4^{3,9}$		" " Karl Melin ~~[illegible] Johanssons stbh.~~ ✓		51-54,57	599:30 ~~876:90~~	904:- ~~1488:80~~
1/16	4^8		" " Karl Björk ✓		55,56,58 ~~57,58~~	361:20 ~~83:60~~	720:80 ~~136:-~~
3/16	1^2		Kroppetorps David Jansson ✓		59-63	912:50	2510:-
9/32	1^4		" Joh. Bengtssons stbh. ✓		64-69	871:70	2696:80
3/16	$1^5, 1^6$		" Ture o. David Andersson		70-81	568:10	1413:-
3/32	$1^9, 1^{10}$		Kroppetorps }				
låg.	1^{15}		Hästekulla } Emil Olsson		82-86	166:60	667:-
1	1^1		Hästekulla Axel Axelsson		87-91	1834:90	4361:50
låg	1^{14}		Hästekulla (Hagen 2) Nils Karlsson		92-94	43:-	80:-
"	1^{13}		" (" 1) Oskar Blomgren		95	24:50	35:-
			Årebergs vattenverk				
			Hj. Åbergs sterbhus	Sök.			
			Summa				

+/ Båtnaden består i ökad fallhöjd för Årebergs

Förbättringsvärde Kronor	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar					Delaktighet i kostnaderna för Arbetets utförande m. m. Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	Syneförrättningen Kr. öre	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
3017:50		1				2399:40	6,665	186.87	
364:40		2			l	289:80	0,805	l 22:57	
277:50		3			~~l~~	220:68	0,613	l 17:19	
181:20		4			l	144:–	0,400	l 11:22	
426:60		5				339:12	0,942	26:41	
304:70		6				242:28	0.673	18.87	
359.60		7			l	286:20	0.795	l 22.29	
1597:50		8			l	1270:44	3,529	l 98:95	
1825:10		9			l	1451:16	4,031	l 113:02	
844:90		10				671:76	1,866	52:32	
500:40		11				397:80	1,105	30.98	
2526:60		12			l	2009:16	5,581	l 156:48	
37:–		13				29:52	0,082	2:30	
10:50		14				8:28	0,023	0:64	
33000:– *)		1				26240:40	72,890	2043:71	
45273:50						36000:–	100,000	2803.82	

33.000
13.273

− 11.000
25.000

Vatten verk.

Årsberg den 22 juni 1943.

Ivar Hellin H. H. [illegible]

Aron Andersson

Karl Johansson

ARVODESRÄKNING

för syneförrättning enligt vattenlagen angående Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs *socken av* Skaraborgs *län,*

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År	Dato	Arbete	Antal	à kr	Kr	öre	Kr	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, st	45	0,50			22	50
		Ägomätning: i skala 1: 4000, §§ 6—10						
		a) för mätningsområdets gränser enl. tariff I,						
		1) i åker, raklinje km		1,50				
		kroklinje „	0.7	3,00	2	10		
		i annan mark, raklinje „		3,00				
		kroklinje „	3.3	6,00	19	80		
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m						
		i åker, raklinje km		3,00				
		kroklinje „		5,00				
		i annan mark, raklinje „		5,00				
		kroklinje „	6	11,00	66	-		
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter						
		i åker, raklinje „		1,00				
		kroklinje „		2,00				
		i annan mark, raklinje „		2,00				
		kroklinje „		5,00				
		b) för mätningsområdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enligt tariff II						
		åker, medelareal 0.15 ha st	14	0.17	2	38		
		ha	2.03	1.06	2	15		
		äng och odlingsmark, medelareal 0.29 ha st	77	0.18	13	86		
		ha	21.97	0.58	12	74		
		annan mark och impediment, medelareal 0.05 ha st	4	0.05	0	20		
		ha	0.20	0.78	0	16		
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av ~~10—15~~ >15. <10 m						
		i åker o. d., raklinje km						
		kroklinje „						
		i annan mark, raklinje „						
		kroklinje „						
		Tillägg för mätning i skala 1:						
		Plankarta över Årebergs vattenverk i 1:400 dg.	4	12	48	-		
		" " Kroppetorps " " 1:400 dg.	3	"	36	-		
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarket bladet			6	-		
		övriga regalark blad st	2		4	-	213	39
		Överföres					235	89

1	2	3	4	5	6		7	
		Överfört					235	89
		Avvägning.						
		a) avvägning, längdmätning o.d., § 46 mom. 4 dagar	10 1/2	12,00	126	–		
		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV						
		i öppen mark, medelantal 15 punkter pr ha ha	18.6 ~~24.2~~	0.50	9 ~~12~~	30 ~~10~~		
		avvägda punkter st	288 ~~360~~	0.03	8	64		
		i annan mark, medelantal 15 punkter pr ha ha	5.60	1.-	5	60		
		avvägda punkter st	72	0.06	4	32		
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:						
		i öppen mark km	2.3	2,00	4	60		
		i annan mark »	1.6	5,00	8	–	166	46
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal 0.25 ha, st	95	0.05	4 ~~4~~	75 ~~25~~		
		ha	24.2	0.10	2	42	7 ~~6~~	17 ~~67~~
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer st	95	0,04	3	80	3	80
		Markvärdering:						
1941	5/9	a) uppskattning och värdering, § 46 mom. 5 dagar	1/2	12,00	6	–		
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1:						
		för första kilometern av avlopps längd km			4	—		
		för övriga kilometer st	0.9	1,50	1	35		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom. 2, värdetal »	182	0,06	10	92		
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17, ägofigurer »	91	0,12	10	92	33	19
		Längdprofil, § 19, längdskala 1: 4000						
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast ~~markyta~~ vattenyta km	2.7	3.-	8	10		
		2) befintligt avlopp eller vall »	2	3.50	7	–	15	10
		Tvärsektioner, §§ 21 och 22, i skala 1:100,						
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion st						
		……… »						
50 m²		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion »	5	1.75	8	75		
120 m²		……… »	32	4.15	132	80		
							141	55
		……… »						
		Antal blad med profil- och sektionsritningar »	8	3,00			24	–
		Hydrografisk utredning, §§ 23 och 48, grundbelopp			~~2~~	—		
		för vattenområdets areal km²		0,02				
		dagar	3	12,00			36	–
		Dimensionsberäkning, § 24						
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning km	2.0	3,50	7	–		
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna »	2.0	1,00	2	–		
		» » våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr pr m² »						
		nämligen 50 m² sektion på »	0.2	25.-	5	00		
		120 » » » »	1.8	65.-	117	–		
		» » » »						
		» » » »						
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm »		6,00				
		2) » » över 20 »		10,00			131	–
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 26, grundbelopp			1	—		
		tillägg för varje cm verkligt mått å kartan cm	50	0,03	1	50	2	50
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:a sidan			3	—		
		tillägg för övriga sidor st		2,00			3	–
		Överföres					799	66

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				799 66
		Kostnadsberäkning, *§ 28, a) nyanläggning* km		2,50		
		därjämte 25 öre pr m² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen .... *m² sektion på* ”				
		b) vid förändring av befintligt avlopp ”	2	4,00	8 -	
		därjämte 50 öre pr m² av våta sektionsarean vid h.v.y.				
		nämligen 50 *m² sektion på* ”	0.2	25.-	5 -	
		” 130 ” ” ”	0.4	65.-	26 -	
		c) av kostnadsförslagets slutsumma 0,1 % (broar och vallar inberäknade)			25 -	64 -
		Förslag till invallning, *§ 29*				
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			~~8~~ -	
		b) Inläggning av vallkrön km		0,50		
		c) Uppritning av tvärsektioner st		0,25		
		d) Kostnadsberäkning km		3,00		
		§ 46. Förslag till pumpstation dagar		12,00		
		Förslag till bro- och trumbyggnad, *§§ 33—35 och 38*				
		Dimensionsberäkning st		8,00		
		Ritarbete				
		för särskilt konstruerade landfästen st		4,00		
		Kostnadsberäkning				
		för särskilt konstruerade landfästen st		4,00		
		Grundförstärkning m²		0,10		
		Ritningar, antal blad st		3,00		
		Införande av höjdsiffror å plankartan, *§ 39*	360	0,01		3 60
		Översiktskarta, *§ 41*				5 -
		Ersättningslängd, *§ 42, grundbelopp*			1 50	
		antal ersättningsbelopp st		0,25		
		Kostnadsfördelning, *§ 43, grundbelopp*			2 —	
		antal fastigheter st	15	0,30	4 50	
1940	13/8, 2/10	*tillägg för fastigheter i olika avdelningar* ”		0,20		6 50
1941	17/5, 5/9	**Utlåtande,** *§ 45* sid	11	3,00		33 -
1942	10/3	Förberedande undersökningar **Sammanträden o. upprättande av protokoll,** § 46 mom. 1, dagar	7	12,00		84 -
1943	22/6, 30/8	**Särskild utredning,** *§ 46, mom. 2* ang. fiske med		12,00		
		utdrag o avskrifter av kand. profil och plan- ”		12,00		
		karta ”	5	12.-		60 -
		Biträde vid utredning ang. vattenverk ”	5	12.-		60 -
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d., *§ 46, mom. 15* dagar		12,00		
		Förslag enl. § 46 mom. 15, ~~brunn~~ Förslagets ut- ”		12,00		
		~~utlopp för täckt ledning~~ läggning ”	1½	12,00		18 -
		slamficka ”		12,00		
		Uppsättning av dammar vid Åsberg och Stroppetorp ”	6	12.-		72 -
		Lösen för:				
		Kopia av plankartan, *§ 51* *Summa kronor*				1205 76
		1) 1:sta ~~regalarket~~ bladet			10 50	
		övriga regalark blad st				
		2) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII,				
		skalan 1: 4000 *, medelareal* 0.25 *ha, ägofigurer st*	95	0.07	6 65	
		ha	24.2	0.14	3 39	
		Överföres			20 54	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			20 54	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 %				
		3) insättning av höjdlägestal st	360	0,02	7 20	
		inritning av kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm verkligt mått å kartan, cm	50	0,05	2 50	31 99
		***Kopia av profil-, sektions-, bro- och trumritningar,** § 54,*				
		1) enligt tariff VIII, endast ~~markyta~~ vatten km	2.7	2.50	6 75	
		befintligt vattendrag eller vall „				
		nytt avlopp eller vall „				
		ändring av befintligt avlopp „	2	6.-	12 -	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp			141 55	
		3) broar och trummor, „ „				
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad st	8	3,00	27 -	
					184 30	
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 %		-	46 08	138 22
		***Kopia av annan ritning,** § 46, ~~pumpstation~~ kraftverkets dammar,* dagar	6	12,00	72 -	
		~~*brunn, rörutlopp och slamficka*~~ Planskartor i 1:400 „		12,00		
		över vattenverken dagar	7	„	84 -	156 00
		***Avskrift av synehandlingarna,** § 57* sid	74	0,55		40 70
		***Översiktskarta i d:o,** § 41*				5 -
		Kopior och avskrifter för utläggning				188 25
		Summa kronor				560 16
		Övriga förrättningskostnader.				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			10 -	
		Annonskostnader ang. sammanträden			37 20	
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar			37 50	84 70
		Arvode till biträdande förrättningsmannen enl. bit. räkning			700 -	
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar			73 20	773 20
		Kostnader för hantlangning, materialer o. d. Dagsv.	18	10.-		180 -
		Summa kronor				1037 90
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				1205 76
		Lösen för kopior och avskrifter				560 16
		Övriga förrättningskostnader				1037 90
		Summa kronor				2803 82

Den som icke åtnöjes med denna räkning äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till Skövde *häradsrätt.*

Åreberg *den* 30 aug. 1943

Statens lantbruksingenjör.

Att sakägare erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

Kronor .... *kvitteras:*

den *19*

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA
425486

RÄKNING

med anledning av undertecknads förordnande som biträdande förrättningsman vid syneförrättning angående torrläggning av mark, tillhörande Åreberg m fl hemman.

Arvode för utredningar

dels rörande värdet av Kroppetorpsfallet,

dels avbördningsförhållandena vid dammarna vid Åreberg,

dels ombyggnad av Årebergs kraftstation för utnyttjande av större fallhöjd jämte kostnaden härför samt värdet av den förbättring i fallhöjd som vattenverket erhåller genom torrläggningsföretaget kronor 700:--.

Stockholm den 10 september 1943.

K.H.Håård
Biträdande förrättningsman

KHH/MS

1947 Komb.

DIARIE N:r 31408
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 DEC 1947

R 14-1114

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Avskrift.

Betänkande
angående statsunderstöd till
"Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943"
i Kyrkefalla o. Ransbergs s:nar av Skaraborgs län;

upprättat år 1946
av
Sven Hallin.
Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Genom Kungl. Lantbruksstyrelsens
beslut denna dag ..... fastställd till
efterrättelse vid arbetets utförande.
Stockholm den 18 april 1947
På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:
Albert Smith.

BETÄNKANDE

rörande fråga om statsunderstöd till utförande av "Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943" i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.

Belägenhet. Området är beläget omkring 3 km. norr om Tibro och angives å översiktskartan i synehandlingarna med gul färgbeteckning.

Rättsliga förhållanden m.m. Förslag angående företaget har upprättats vid av undertecknad handlagd, den 30 aug. 1943 avslutad syn enligt vattenlagen. Utlåtandet har underställts Västerbygdens vattendomstol, varvid förslaget fastställts i oförändrat skick. Mot domen har inom föreskriven tid vad ej erlagts /bil. a/.

Statsbidrag från avdikningsanslaget, skogsutdikningsanslaget eller anslaget till förstärkning av ofullständiga jordbruk /avloppsförbättringsbidrag/ eller lån från odlingslånefonden eller statens avdikningslånefond har tidigare icke utgått till torrläggning av i företaget ingående mark.

Hydrografiska förhållanden, avloppens dimensioner m.m. äro närmare angivna i synemännens utlåtande.

Motstående intressen. De enda motstående intressen som kunnat utrönas äro dels fisket, dels Kroppetorps vattenverk. Hänsyn härtill har tagits vid bedömande av företagets tillåtlighet.

Redogörelse inför länets täckdikningsnämnd över kostnader, förbättringsvärden och jordartsförhållanden har jämlikt lantbruksingenjörsinstruktionens bestämmelser lämnats utan att från nämndens sida föranleda någon erinran mot företagets understödjande av statsmedel /bil. b/.

Arbetstid. Enligt vid syneförrättningen meddelade bestämmelser skall företaget vara fullbordat till den ~~1 september 1950~~ 31 dec 1953.

Företagets **areal**, **kostnad** och **båtnad** framgår av bifogad tabell/bil.f/.

Statsunderstöd. Enligt bifogat protokoll, fört vid sammanträde den 3 jan. 1946 med företagets delägare /bil. d^{I-II} / hava dessa överenskommit att ingiva ansökning om statsbidrag från statens avdikningsanslag till företagets utförande. Sådan ansökan har tidigare ingivits till Kungl. Lantbruksstyrelsen. Flertalet delägare i företaget hava förklarat sig därjämte önska komma i åtnjutande av lån från statens avdikningslånefond till på dem belöpande andelar i kostnaderna för företaget enl. bifogade föreningsskrivelse /bil. c/. Bifogade tabell /bil. g/ utvisar varje särskild delägares andel i företaget ävensom beräknade bidrags- och lånebelopp.

Sammandrag av företagets kostnader är infört här nedan.

Förord. Den vid syneförrättningen verkställda utredningen angående företaget har givit vid handen, att torrläggning av i företaget ingående marker är en förutsättning för ett rationellt utnyttjande av desamma. Enligt gällande bestämmelser synes, på sätt ovannämnda tabell utvisar, statsunderstöd kunna utgå till företaget med i avrundade tal 4,765:-- kronor från statens avdikningsanslag och 3,375:-- kronor från statens avdikningslånefond.

Genom företagets utförande bli stora delar av torrläggningsområdet befriade från översvämning vid normalt högvatten. Företaget kan därför väntas medföra omedelbar och avsevärd ökning av skördarna från torrläggningsområdet. På grund av förenämnda översvämningar har större delen av torrläggningsområdet hittills utnyttjats som slåtter- eller betesvall. Efter företagets utförande kan praktiskt taget all denna mark utnyttjas som åker utan särskilda odlingskostnader, varför den är ur bidragssynpunkt att anse som fullt jämnställd med förut odlad mark.

Företaget är påbörjat och till avsevärd del redan utfört.

Vid detta betänkande fogas ytterligare:

I. Syneakter, bestående av 1 häfte handlingar samt 14 blad plan-, profil- och sektionsritningar, vilka tidigare ingått till Västerbygdens vattendomstol.

II. Förteckning över lånesökande och dem tillhöriga fastigheter, till vilkas andelar i företaget lån beräknats utgå /ej inhäftad/.

III. Arvodesräkningar /bil. $h^{\mathrm{I-II}}$/.

Skara i maj 1946.

Sven Hallin.

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

Kostnadssammandrag.

	Kostnad	Summa
	kr öre	kr öre
Torrläggningskostnad.		
Arbets- och materialkostnad	36,000:--	36,000:--
Förrättningskostnad.		
Kostnad för syneförrättningen	2,803:82	
" " utredningen angående statsunderstöd	48:90	2,852:72
Summa kronor		38,852:72

Skara i maj 1946.

I tjänsten:

Sven Hallin

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

Vid arbetsplanens fastställande har °kostnaden för hela företaget beräknats till 38.852 kronor 72 öre, och för den del varitill statsunderstöd utgår till 10.568 kronor 61 öre, varav å låntagarnas andel 6.141 kronor 58 öre.
Stockholm den 18 april 1947.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

° under iakttagande att statsunderstöd icke beräknats till den kostnadsandel, som belöper på i företaget ingående vattenverk.

Avskrift. Bil. a.

B. & U.M. 11/1943. Protokoll inför Västerbygdens vattendomstol i mål angående underställning av utlåtande, som meddelats den 30 augusti 1943 vid avslutandet av en utav lantbruksingenjören Sven Hallin jämte biträdande förrättningsman och gode män handlagd syneförrättning för torrläggning av mark tillhörande Åreberg Norra i Kyrkefalla socken samt Torsrud Västra, Kroppetorp och Hästekulla i Ransbergs socken, Skaraborgs län, ävensom för ökning av fallhöjden vid Årebergs vattenverk i Tidan /Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943/; hållet vid sammanträde å vattendomstolens kansli i Vänersborg den 12 april 1944.

Ledamöter i domstolen: Undertecknad vattenrättsdomare, vattenrättsingenjörerna H. Larsson och Ivar Nyman samt vattenrättsnämndemännen Sven Andersson i Såntorp och Gunnar Sätterqvist i Björkvik.

Stpl Tio kronor

Vattendomstolen höll enskild överläggning.

Därvid fanns tillgänglig jämväl akten i det vid vattendomstolen anhängiga målet angående ansökan av dödsboet efter Hjalmar Åhberg från Åreberg om prövning av lagligheten utav Årebergs vattenkraftverk m.m.

Vidare antecknades, att dödsboet den 30 mars 1944 till vattenrättsdomaren inkommit med en av e. lantmätaren Arne Sundström lämnad redogörelse för verkställd utredning angående vattenrätten till vattenområde i Tidan utanför hemmanet Kroppetorp nr 1 i Ransberg socken /akten sid. 13 - 15, till redogörelsen hörande kartskiss ej intagen i akten/ ävensom med gravationsbevis av den 14 mars 1944 rörande dels Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18}, dels ock Kroppetorp 1^{21}.

Av gravationsbevisen inhämtades, att fastigheterna icke vore besvärade av inteckningar för fordran samt att i fastigheterna Kroppetorp 1^{11}, 1^{14}, 1^{16} och 1^{18} inteckning den 10 februari 1943 beviljats ägaren av fastigheten Åreberg Södra och Norra i Kyrkefalla socken till säkerhet för servitut enligt köpeavtal den 13 juni 1942 emellan Johan August Anderssons dödsbo samt H.J.Åbergs dödsbo.

Härefter beslöt vattendomstolen följande

DOM,

meddelad å vattendomstolens kansli i Vänersborg den 21 april 1944.

Vad David Jansson m.fl. anfört och yrkat rörande havda kostnader för nya ledningar, motorer o. dyl. upptager vattendomstolen icke till prövning, vederbörande obetaget att vid allmän domstol föra den talan i förevarande hänseende, vartill fog kan finnas.

Vidkommande det sökta företagets tillåtlighet vill vattendomstolen anföra följande.

Vattendomstolen finner ingen anledning till anmärkning mot synemännens uppskattning av nyttan genom markens torrläggning. Denna beräknas sålunda till 12.273 kr 50 öre.

Värdet av annan skada än skada å fiske och möjligen skada genom muddermassors uppläggning ifrågakommer icke till avdrag å nämnda belopp.

David Jansson i Kroppetorp m.fl. hava hemställt om undersökning av sakkunnig person för utrönande av skadan å fisket. Enär emellertid vattendomstolen, då besvär över förrättningen icke blivit anförda, jämlikt bestämmelse i 3 kap. 11 § tredje stycket vattenlagen, jämfört med 27 § samma kap., icke må ingå i bedömande av fråga rörande ersättning utom i nu ej inträffat fall samt vattendomstolen finner att skadan å fisket i varje fall icke kan uppgå till så högt belopp, att skadans värde kan inverka på företagets tillåtlighet, lämnar vattendomstolen berörda hemställan utan bifall.

Under åberopande av vad vattenrättsingenjören Larsson anfört i sin till denna dom fogade promemoria /akten sid. 22 - 25/ rörande nyttan för kraftintresset av företaget liksom angående byggnadskostnaderna och skadan å Kroppetorpsanläggningen beräknar vattendomstolen nämnda nytta till 75.000 kr, byggnadskostnaderna till 67.000 kr och skadan å sökandens egen egendom till 11.000 kr. Skillnaden mellan summan av de båda sistnämnda beloppen och 75.000 kr utgör 3.000 kr. Då värdet av skadan till följd av företaget måste anses vara mindre än 9.273 kr 50 öre, d.v.s. skillnaden mellan värdet å torrläggningsbåtnaden 12.273 kr 50 öre och nyssnämnda belopp 3.000 kr, finner vattendomstolen något hinder icke föreligga mot företaget med hänsyn till bestämmelserna i 3 kap. 2 § vattenlagen, jämförd med 27 § samma kap.

Ej heller i övrigt förefinnes med hänsyn till allmän eller enskild rätt hinder mot företaget.

På grund av vad sålunda anförts prövar vattendomstolen rättvist fastställa synemännens utlåtande såvitt medgivande lämnats till företaget.

Med anledning av vad David Jansson m.fl. uttalat angående kostnadsfördelningen vill vattendomstolen framhålla, att jämlikt 7 kap. 27 §, jämförd med 3 kap. 2 § andra stycket och 7 kap. 37 § vattenlagen, delägare i företaget icke är skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för vattenavledningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes, utan så är att han sökt företaget.

David Jansson m.fl. hava vidare anfört, att de förbehölle sig rätt att kräva skadestånd, om det skulle visa sig att fisket i avsevärd grad försämrades sedan företaget blivit verkställt. Med anledning härav vill vattendomstolen erinra om föreskriften i synemännens utlåtande, att anspråk å ersättning för försämrat fiske finge av sakägare hos vattendomstolen anmälas inom 10 år, räknat från utgången av den för företagets fullbordande bestämda tiden.

Enligt synemännens bestämmelser beträffande uppmuddrad jord och sten från sträckan närmast nedanför Årebergs vattenverk skola dessa massor till skydd mot bakvatten vid flöden läggas bland annat på ett område i passen mellan kraftstationen och ett par holmar mitt i fåran. Enär denna anordning emellertid synes kunna medföra en avsevärd höjning av högvattenståndet nedom Årebergsdammen och därigenom menligt inverka på dammbyggnadens avbördningsförmåga, föreskriver vattendomstolen med upphävande av synemännens bestämmelser i denna del, att rensningsmassorna istället skola uppläggas längs avloppskanalens kanter. Massorna skola läggas med flackast möjliga lutningar å slänterna, som till skydd mot vattnet ytterst utföres med en tjock ordnad fyllning av sten ur schakten.

Vattendomstolen förordnar, att rätten till tillgodogörande av den vattenkraft, varom i målet är fråga, för framtiden skall vara förenad med den fastighet /strömfallsfastighet/, som i det vid vattendomstolen anhängiga målet angående prövning av lagligheten av Årebergs vattenkraftanläggning är avsedd att avstyckas från 1 mtl Åreberg Norra 1^1.

Vattendomstolen finner ingen anledning till erinran mot synemännens utlåtande i nu ej avhandlade delar och prövar förty rättvist att härutinnan fastställa utlåtandet.

Talan mot denna dom må fullföljas i Vattenöverdomstolen efter vad, som skall anmälas hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren sist den 5 maj 1944.

På vattendomstolens vägnar:

Nils Lindberg.

Vidimeras ex officio:

Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län.

Emot förestående dom har vad icke blivit anmält; betygar Vänersborg i vattendomstolens kansli den 1 november 1945.

I tjänsten:

Stämpel En krona.

A. Dahlgren

Bil. b.

REDOGÖRELSE

för "Årebergs vattenavlednings- företag av år 1943"

i Kyrkefalla och Ransbergs socknar

av Skaraborgs län, omfattande 1 samfällighet.

Åker	2,03	har
Äng och odlingsmark	21,97	"
Annan duglig mark	-	"
Tillsammans	24,00	har

Markens blivande värde i medeltal 848:-- kronor pr har

" " " högst 1200:-- " " "

Båtnaden har uppskattats till 12273:50 kr.

Kostnaden för torrläggningsarbetet har uppskattats till ~~36,000:--~~ 9.759:60 "

Årliga pumpningskostnaden har uppskattats till - "

Jordarten utgöres huvudsakligen av äng, svämjord.

Syneförrättning enligt vattenlagen angående företaget avslutades den 22 juni 1943.

Till företagets aktförvarare har utsetts: Nämndeman David Jansson.

Adress: Kroppetorp, Ransberg, Tibro.

Anm.:

Skara den 23 sept. 1943.

Sven Hallin.
Förrättningsman.

Täckdikningsnämndens yttrande

Föranleder ingen erinran från täckdikningsnämnden.

Skara den 23 sept. 1943.

Enl. uppdrag:

Erik Almlöf.

Jordbrukskonsulent.

PETTERSONSKA BOKTR.EFTR.
SKARA
92586

Bilaga c.

FÖRENING

Undertecknade delägare i **"Årebergs vattenavledningsföretag av 1943"** inom **Ransbergs och Kyrkefalla** sock**nar** av Skaraborgs län, förklara oss härmed vilja komma i åtnjutande av lån från till dylikt ändamål anvisade statsmedel och giva för den skull **ordföranden i** företagets ~~axxxxx~~styrelse i uppdrag:

att göra framställning om största möjliga lån från statens avdikningslånefond till företagets genomförande;

~~att därest dylikt lån beviljas, för vår räkning med vederbörande myndighet uppgöra kontrakt om arbetenas utförande ävensom underteckna övriga i samband härmed erforderliga förbindelser och handlingar;~~

att emottaga och utkvittera utanordnade lånebelopp; samt

att anlita sakkunnig person för uppgörande av för lånets sökande och utbekommande erforderliga handlingar och ritningar.

Åreberg den **3/1** 1946.

Hem.äg. David Jansson, Kroppetorp
" " Axel Axelsson, Hästekulla
" " Åke Björk, Västra Torsrud
Ernst Malm, " "
Valter Bengtsson, arr. Kroppetorp enl. fullmakt
Hem.äg. John Gustafsson, Vestra Torsrud
K.J. Jakobsson
qm. ~~Martin~~ **Jakobsson,** ~~arr.~~ **Västra Torsrud**
enl. fullmakt bil. e

Ovanstående namnteckningar bevittna:

Lennart Malm
Västra Torsryd
Tibro

J. Karlsson
Åreberg
Tibro

I
Bil. d .

Protokoll hållet vid konstituerande sammanträde å Åreberg med medlemmarna i Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943, den 13/6 1944.

§ 1.

Godkändes sättet för sammankallningen.

§ 2.

Närvarande: Carl Björk, David Jansson, Martin Jacobsson, Ernst Malm, Ture Andersson, John Gustavsson, Valter Bengtsson, Axel Axelsson och undertecknad.

§ 3.

Att leda förhandlingarna valdes undertecknad.

§ 4.

Att justera protokollet valdes Carl Björk och David Jansson.

§ 5.

Beslöts att styrelsen skulle bestå av fem ledamöter och två styrelsesuppleanter.

§ 6.

Till styrelsemedlemmar valdes Axel Axelsson, David Jansson, John Gustavsson, Martin Jacobsson och undertecknad.

Till styrelsesuppleanter valdes Ture Andersson och Åke Björk.

§ 7.

Till revisorer valdes Valter Bengtsson och Carl Björk.

Till revisorssuppleant valdes Vilhelm Karlsson.

§ 8.

Till ordförande och kassör i styrelsen valdes undertecknad.

Åreberg den 13. juni 1944.

Kjell Åhberg

Justeras:

Karl Björk David Jansson

Rätt avskrivet intygar:

K. Åhberg

Bil. d II.

Protokoll fört vid sammanträde 3/1 1946 med delägarna i Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943.

§ 1.

Närvarande: Axel Axelsson, David Jansson, Valter Bengtsson, Ernst Malm, John Gustavsson, Martin Jacobsson, Åke Björk och undertecknad.

§ 2.

Att justera protokollet valdes Åke Björk och Valter Bengtsson.

§ 3.

Sammanträdet var i laga ordning utlyst.

§ 4.

Beslöts att ingå med ansökan om att erhålla största möjliga bidrag från statens avdikningslånefond samt att upptaga lån till belopp, som jämte statsbidraget motsvarar de beräknade kostnaderna för arbetets utförande. För detta ändamål ingicks en förening enligt bil. 1.

Åreberg som ovan

K. Åhberg

Ordförande .

Justeras:

Åke Björk Valter Bengtsson

Bil. e.

Fullmakt

för Martin Jacobsson eller den, han i sitt ställe förordnar, att efter syneförrättning enligt Vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Åreberg V. Thors-rud m.fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar och Skaraborgs län föra min talan, ävensom att söka lån av statsmedel till andel i kostnaderna för företaget.Ombudets laga åtgärder godkännas.

V. Thors-rud den 19/1 1946.

K. J. Jakobsson

Bevittnas:

Albin Lans Stig Karlsson

Bil. f.

Sammanfattning av uppgifter om företagets areal, kostnad och båtnad.

Samfällighet	Areal			Kostnad	Båtnad	Relativ kostnad
	Åker	Annan mark	Summa			
	Hektar			kronor	kronor	
		Hela företaget.				
	2,03	21,97	24,00	38,852:72	45,273:50	0,86
		Lånesökandenas del.				
	0,88	13,10	13,98	6,141:58	7,131:90	

Skara i maj 1946.

I tjänsten:

Sven Hallin.

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

PETTERSONSKA BOKTR.EFTR.
SKARA

Tabell, utvisande varje särskild delägares andel i

Mantal	Reg.-n:r	~~Littera~~	Socken, by och hemman	Samfällighet, avdelning, ägares namn	Areal					
					Åker		Annan mark		Summa	
					ha	ar	ha	ar	ha	ar
			Kyrkefalla socken.							
(1	1^{1}		Åreberg Norra	Hj.Åhbergs sterbhus		25	5	30	5	55
			Ransbergs socken.							
5/48	4^{15}		Torsrud Västra	3 John Gustafsson				72		72
1/10	4^{10}, av 4^{11-13}		"	7 ~~Martin~~ K.J. Jakobsson		06		39		45
1/3 av	1/24 av 4^{14}		"	1 Ernst Malm		05		24		29
1/3 av	1/24 av 4^{14}		"	2 Maria Andersson		02		58		60
1/4	4^{3}, 4^{9}		"	~~Karl~~ Sven Melin (se bil. N till synehandl.)		57		25		82
1/16	4^{8}		"	4 Åke Björk		40		26		66
3/16	1^{2}		Kroppetorp	David Jansson		37	2	94	3	31
9/32	1^{4}		"	Joh.Bengtssons stbh.			3	55	3	55
3/16	1^{5}, 1^{6}		"	Ture o.David Andersson		31	1	51	1	82
3/32	1^{9}, 1^{10}		Kroppetorp							
läg.	1^{15}		Hästekulla	6 Emil Olsson				99		99
1	1^{1}		Hästekulla	Axel Axelsson			5	00	5	00
läg.	1^{14}		Hästekulla /Hagen 2/	A. W. Karlsson				17		17
"	1^{13}		" / " 1/1	Aug. Oskar Blomgren				07		07
				Årebergs vattenverk, Hj. Åhbergs sterbhus						
				Summa	2	03	21	97	24	00

x/ Båtnaden består i ökad fallhöjd för Årebergs vattenverk.

18

Bil. g.

företaget ävensom beräknade bidrags- och lånebelopp.

Båtnad		Kostnad för						Summa kostnad		Relativ kostnad	Bidragets storlek i proc. av kostnaden	Bidrag		Lån	
		torrläggningen		syneförrättningen		betänkandet									
kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre			kr.	öre	kr.	öre
3017	50	2399	40	186	87	12	02	2598	29	0,86	45,10	1171	83	-	
364	40	289	80	22	57	1	45	313	82			141	53	172	29
277	50	220	68	17	19	1	11	238	98			107	78	~~131~~	~~20~~
181	20	144	--	11	22		72	155	94			70	33	85	61
426	60	339	12	26	41	1	70	367	23			165	62	-	
304	70	242	28	18	87	1	21	262	36			118	32	-	
359	60	286	20	22	29	1	43	309	92			139	77	170	15
1597	50	1270	44	98	95	6	37	1375	76			620	47	755	29
1825	10	1451	16	113	02	7	27	1571	45			708	72	862	73
844	90	671	76	52	32	3	37	727	45			328	08	-	
500	40	397	80	30	98	1	99	430	77			194	28	-	
2526	60	2009	16	156	48	10	07	2175	71			981	25	1194	46
37	--	29	52	2	30		15	31	97			14	42	-	
10	50	8	28		64		04	8	96			4	04	-	
33000	x/ --	26240	40	2043	71	-		28284	11			-		-	
45273	50	36000	--	2803	82	48	90	38852	72			4766	44	~~3371~~ 3240	~~73~~ 53

Skara i maj 1946.

I tjänsten:

Sven Hallin

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

Avskrift.

Bil. nr II 19.

ARVODESRÄKNING

för betänkande och utredning angående statsunderstöd till "Årbergs vattenavledningsförslag av år 1943" inom Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län, avgiven i enlighet med gällande lantbruksingenjörstaxa.

	Kr.	öre
Översiktskarta i 2 exemplar à		
Betänkande, sid. 3 " 3:-	9	-
Upprättande av tabeller och kostnadsförslag i sammandrag, dagar 1 à 12:-	12	-
Upprättande av ansökningshandlingar m. m. dagar 1/2 " 12:-	6	-
Redogörelse till täckdikningsnämnden pr st 1 à 3:-	3	-
Kopia av plankartan å väv		
" " profiler och sektioner		
" " bro- och trumritningar		
Avskrift av ~~synehandlingar och~~ betänkande m. m. sidor 18 à 0:55	9	90
Inhäftning av handlingar	3	-
Diariebevis, utlägg	3	-
Kommissionärsarvode	3	-
Summa Kronor:	48	90

Den, som med denna räkning sig icke åtnöjer, äger att densamma klandra genom stämning till .... häradsrätt inom tre månader härefter.

Skara den 22 maj 1946

Sven Hallin

Statens lantbruksingenjör.

Vidimeras ex officio:

Sven Hallin

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA
356933

237/47

BEVIS
~~RAPPORT~~

LANTBRUKSSTYRELSEN
1 DEC 1950
DIARIE Nr J 2416

över verkställd avsyning

Företag: Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.
(namn, socken och län)

Ordf. i styrelsen: ~~**Förtroendeman:**~~ ~~**Endexintressent:**~~ Fröken I. Åhberg, Årebergs egendom, Tibro

Godk.

BESLUT
DEN 16 MRS 1951
LANTBRUKSSTYRELSEN

Arbetsplanen fastställd den 18/4 1947 ✓

Ändring medgiven den

Bidrag från statens avdikningsanslag 4.760:- ✓ **kronor**

Lån från statens avdikningslånefond 3.240:- ✓ (minskat d. 25/10 49 från 3.370 kr till 3.240) **kronor**

Arbetstid enl. synemännens utlåtande till den 1/9 1950

Arbetstid enl. kontrakt med Lantbruksstyrelsen till den 1/9 1950 ✓

Förlängning medgiven av Vattendomstolen till

Förlängning medgiven av Lantbruksstyrelsen till

Vid förrättningen, som verkställts av assistent Stig Lundblad **den** 24 juli och 28 aug. 1950, **har befunnits** att den del av företaget, vartill statsunderstöd utgår, var utförd enligt den fastställda arbetsplanen med undantag för följande:

Sträckan A - B.

Sträckan II+16-II+6 utgår på grund av ombyggnad av kraftstationen. Med de gröna bokstäverna A - B - C betecknad sträcka, var utförd enligt vad med grönt å plan- och profilritningar bladen 3,4 och 9 angivits. Till denna sträcka utgår ej statsunderstöd.

Sträckan D - E.

Den föreslagna sektionen var flyttad till den västra delen av ån samt bottenbredden minskad till 10 m. enligt vad med grönt å plan- och sektionsritning bladen 1 och 6 angivits varigenom avloppet erhåller samma avbördningsförmåga, som enligt fastställd arbetsplan.

Sträckan K.

Utrivningen av dammen vid Kroppetorp var utförd enligt vad med grönt å bladen 2 och 10. angivits varigenom avloppet erhåller ökad avbördningsförmåga i förhållande till fastställd arbetsplan.

bidr	lån
4.760	3.240
4.000	2.800
760	.440

1 h. betänk.

7 vattenritn. (pulle)

Lantbruksstyrelsen 3068. 1950 maj. 5 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
208750

ritn [illegible] 23/2 51

Företaget förordas till godkännande i befintligt skick.

Företagets verkliga kostnader för den del vartill statsunderstöd utgår hava uppgått till 19.961:83 kronor.

Ber. kost. 10.568:61

Skara den 24 okt. 1950.

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Lantbruksingenjören
i Skaraborgs län

2 KR. STÄMPEL TVÅ KRONOR 2 KR.
28/11-50

godkännes med de ändringar

ändringarna införda å arbetsritn.

N.G.

STYRELSEN
1 DEC. 1950
J 2416

LANTBRUKSSTYRELSEN
1 DEC. 1950

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Undertecknade, såsom styrelse för "Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943" i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län, få härigenom vördsamt anhålla om ändring i arbetsplanen för företaget, så att detsamma kan godkännas med de vid avsyningen befintliga avvikelserna från fastställd arbetsplan, vilka framgå av lantbruksingenjören i Skaraborgs län S. Hallins avsyningsbevis av den 24 okt. 1950.

Åreberg Tibro den 21 nov. 1950.

Ingrid Åberg Axel Axelsson
David Jansson John Gustavsson
Martin Jakobsson

Mot bifall till förestående ansökan hava undertecknade av ändringarna berörda markägare intet att invända.

Ingrid Åberg
för Hj. Åbergs stbh
äg Åreberg Norra 1¹

A. W. Carlsson
äg lägh Hästekulla 1¹⁴

Axel Axelsson
äg Hästekulla 1¹

Aug Oskar Blomgren
äg lägh Hästekulla 1¹³

Valter Bengtsson
äg Kroppetorp 1⁴

Åke Björk
äg Torsrud V. nr 1

Ernst Malm
äg Torsrud V. 4¹⁴

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

Siri Nordqvist. J. Hultman

Avskrift.

Protokoll fört vid sammanträde å Åreberg den 21 november 1950 med medlemmarna i Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943.

LANTBRUKSSTYRELSEN
1 DEC. 1950
02416

1 §.

Godkändes sättet för sammankallningen.

2 §.

Närvarande: David Jansson, Axel Axelsson, Valter Bengtsson, John Gustafsson, Åke Björk, Lennart Malm, Ingrid Åhberg.

3 §.

Att leda förhandlingarna valdes undertecknad, Ingrid Åhberg.

4 §.

Till styrelsemedlem efter Kapten Kjell Åhberg, som avlidit, valdes Ingrid Åhberg. Övriga styrelsemedlemmar omvaldes.

5 §.

Att justera dagens protokoll valdes Åke Björk och John Gustafsson.

6 §.

Beslöts att hos Kungl. Lantbruksstyrelsen anhålla om ändring av arbetsplanen för företaget, så att densamma kan godkännas med de vid avsyningen befintliga avvikelserna från fastställd arbetsplan, vilka framgå av lantbruksingenjörens i Skaraborgs län S. Hallins avsyningsbevis av den 24 okt.

7 §.

Beslöts att hos Kungl. Lantbruksstyrelsen anhålla om största möjliga ytterligare bidrag av statsmedel till de merkostnader för företagets utförande, som uppkommit utöver vid arbetsplanens fastställande beräknade.

8 §.

Till ordförande och kassör i styrelsen valdes undertecknad, Ingrid Åhberg.

Åreberg den 21 november 1950

Ingrid Åhberg

2 rekv. inte underskrivna av hela styrelsen.

Justeras: Åke Björk

John Gustafsson

Godk. 16/3 51

Rätt avskridet intygar:

Ingrid Åhberg.

1948 den 10 februari.

Uppgift jämlikt stadgandet i 1 §, 1 stycket, av lag om kronans förmånsrätt för avdikningslån den 14 juni 1929 (nr 164).

Företagets namn: Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län.

Lån 3.370 kronor från statens avdikningslånefond enligt Kungl. Lantbruksstyrelsens beslut den 18 april 1947.

Lånet har beviljats för nedanstående i utredningen angående detsamma upptagna fastigheter.

Fastighet	Mantal	Registernummer	Ägare
Ransbergs socken			
Torsrud Västra	1/3 av 1/24 av	4^{14}	Ernst Malm
" "	5/48	4^{15}	John Gustafsson
" "	1/16	X 4^{8}	Åke Björk
~~" "~~	~~1/10~~	~~4^{10}, 4^{11-13}~~	~~Martin Jakobsson~~
Kroppetorp	3/16	1^{2}	David Jansson
"	9/32	1^{4}	Joh. Bengtssons sterbhus
Hästekulla	1	1^{1}	Axel Axelsson

Stockholm den 10 februari 1948.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Albert Smith.

Ändring med blått företagen i Kungl. Lantbruksstyrelsen. 25/10 49

SVENSKT NORMAL
TUMBA 1947

237/47

FÖREDRAGET
DEN 25 OKT. 1949
I
LANTBRUKSSTYRELSEN

DIARIE N:r 6674
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
3 MRS 1948

Till Kungl. Lantbruksstyrelsen, Stockholm.

Till inskrivningsdomaren i Vadsbo domsaga, Mariestad, har genom länsstyrelsen i Skaraborgs län inkommit en uppgift från Kungl. Lantbruksstyrelsen angående lån till Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län. I uppgiften, vilken är daterad den 10 februari 1948 har bland annat upptagits följande:

Ransbergs socken

Torsrud västra --

" " 1/10 mantal 4^{10}, 4^{11-13} Karl Joh. ~~Martin~~ Jakobsson.

Torsrud 4^{10} innehåller 2/30 mantal. 4^{11-13} innehåller vardera 1/30 mantal. 4^{10} är år 1923 lagfaret för Johan Larsson och hans hustru Anna Larsson. 4^{11} är lagfaret för ett flertal personer, däribland makarna Larsson.

Jag får fördenskull anhålla om närmare utredning angående nämnda fastigheters ansvar för lånet.

I Eder uppgift är vidare upptaget Torsrud Västra 1/16 mantal 1 Åke Björk. Denna fastighet har här antagits vara 4^{8}. Skulle detta antagande med ledning av för Eder kända ~~förhållanden~~ visa sig vara felaktigt, anhåller jag om meddelande därom.

Mariestad i Vadsbo domsagas kansli den 2 mars 1948.

På tjänstens vägnar:

Stig Svensson

Stig Svensson

Karl Johan Jakobssons dödsbo
äger hela 4^{10}
del av 4^{11-13}

Avskrift.

Dnr 6674/48

Till Kungl. Lantbruksstyrelsen, Stockholm.

Till inskrivningsdomaren i Vadsbo domsaga, Mariestad, har genom länsstyrelsen i Skaraborgs län inkommit en uppgift från Kungl. Lantbruksstyrelsen angående lån till Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län. I uppgiften, vilken är daterad den 10 februari 1948 har bland annat upptagits följande:

Ransbergs socken

Torsrud västra --

" " 1/10 mantal 4^{10}, 4^{11-13} Martin Jakobsson

Torsrud 4^{10} innehåller 2/30 mantal. 4^{11-13} innehåller vardera 1/30 mantal. 4^{10} är år 1923 lagfaret för Johan Larsson och hans hustru Anna Larsson. 4^{11} är lagfaret för ett flertal personer, däribland makarna Larsson.

Jag får fördenskull anhålla om närmare utredning angående nämnda fastigheters ansvar för lånet.

I Eder uppgift är vidare upptaget Torsrud Västra 1/16 mantal i Åke Björk. Denna fastighet har här antagits vara 4^{8}. Skulle detta antagande med ledning av för Eder kända förhållanden visa sig vara felaktigt, anhåller jag om meddelande därom.

Mariestad i Vadsbo domsagas kansli den 2 mars 1948.

På tjänstens vägnar:

Stig Svensson

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
I Kungl. Lantbruksstyrelsen

Gunhild Borén

~~1948 den 17 mars.~~

6674/48 Blmq.

Till

Lantbruksingenjören S. Hallin,

Skara.

Uti en av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 10 februari 1948 avgiven fastighetsuppgift rörande Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län, återfinnas, bland andra, de sålunda betecknade fastigheterna:

lånet utgår Torsrud Västra 1/10 mtl 4^{10}, 4^{11-13} äg. Martin Jakobsson

" " 1/16 " 1 " Åke Björk.

./. Uti en till Lantbruksstyrelsen den 3 mars 1948 inkommen här bilagd skrivelse har Inskrivningsdomaren i Vadsbro domsaga, under påvisande av bristande överensstämmelse mellan denna uppgift och domsagans fastighetsbok, anhållit om närmare utredning angående nämnda fastigheters ansvar för lånet.

Enär uppgiften hämtats från av Eder upprättade handlingar och underlag för ärendets utredning saknas hos Styrelsen, anhåller Lantbruksstyrelsen att Ni ville, så snart ske kan, verkställa fullständig utredning för besvarande av Inskrivningsdomarens äskande.

.//. Till Lantbruksstyrelsens arkiv hörande 2 häften handlingar och 2 ritningar medfölja och skola jämte remisskrivelsen återställas vid avgivande av häranbefalld utredning.

Stockholm den 17 mars 1948.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Albert Smith.

FÖREDRAGET
DEN 25 OKT. 1949
I
LANTBRUKSSTYRELSEN

LANTBRUKSSTYRELSEN
19 OKT. 1949
DIARIE Nr
SAK Nr

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Med anledning av Kungl. Lantbruksstyrelsens remisskrivelse den 2 mars 1948 ang. Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla (numera Tibro Köping) och Ransbergs socknar av Skaraborgs län får jag vördsamt meddela följande.

Enligt å vederbörande häradsskrivarekontor inhemtade upplysningar äger Karl Johan Jakobsson hela Torsrud västra 4^{10} samt del av Torsrud västra 4^{11} - 4^{13}. Å föreningen för sökande av lån har Martin Jakobsson skrivit men ej för egen del utan som ombud för sin fader, förenämnde K.J.Jakobsson. Förteckningen bör rättas härutinnan.

Slutligen har konstaterats, att rätta beteckningen för Åke Björks av företaget berörda fastighet är Torsrud västra 4^{8}.

Till företaget hörande 2 häften handlingar och 2 ritningar samt skrivelsen från inskrivningsdomaren i Vadsbo domsaga återgå härmed.

Skara den 18 okt. 1949.

Sven Hallin
Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

237/47

DIARIE N:r 31407
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 DEC 1947

BEVIS

över verkställd besiktning av "Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943" i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.

Plan fastställd av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 18 april 1947.

Bidrag från statens avdikningsanslag kr 4,760:--

Lån från statens avdikningslånefond " 3,370:--

Fastställd arbetstid till den 1 september 1950.

Styrelsens ordf.: Kaptenen Kjell Åhberg,

Åreberg, Tibro.

Vid genom assistent S. Lundblad den 13-14 sept. 1945 verkställd besiktning av ovan angivna företag befanns detsamma vara utfört enligt den fastställda arbetsplanen i en omfattning, som jämte kostnaderna för syneförrättningen och betänkandet motsvarar en summa av c:a 10,270:-- kronor eller omkring 97 procent av det till 10,568:61 kronor fastställda kostnadsbeloppet, allt för arbeten vartill statsunderstöd utgår.

Skara den 13 dec. 1947.

Sven Hallin
/Sven Hallin/

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

2 KR. STÄMPEL TVÅ KRONOR

Stämpel Lantbruksingenjören
i Skaraborgs län

utbet bidr 0.83½ · 4760 = 4000

lån 0.83½ · 3370 = 2800

237/47

Åreberg, Tibro den 5/2 1948

Kontr. ink.
Skuldförb. godk.
Rekv.
Rapp.

DIARIE N:r 4202
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
9 FEB. 1948

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen

Stockholm

Betr. Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943.

Jämlikt styrelsens protokoll av den 18 april 1947 tilldelades rubr. företag visst bidrag och lån. Erforderliga kontrakt, skuldförbindelser och övriga handlingar hava av företaget översänts.

Då företaget snarast önskar inlösa del av banklån, be vi, att styrelsen snarast måtte utanordna den del av den beviljade bidrags- och lånesumman, som belöper sig på den färdigställda delen av företaget. Enligt intyget från Lantbruksingenjören i Skaraborgs län är det färdigställt till över 90 %.

Vi emotse med tacksamhet Edert svar.

Enligt uppdrag
Kjell Åhberg
Kjell Åhberg
Ord. i företaget.

DIARIE N:r 31408
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 DEC 1947

Protokoll fört vid sammanträde med delägarna i Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 den 23/10 1947.

§ 1

Närvarande Axel Axelsson, Valter Bengtsson, John Gustavsson, Ture Andersson, Sven Melin, som av sin fader Karl Melin köpt och erhållit lagfart å 1/4 mtl V. Torsrud 4^3 och 4^9, Åke Björk, David Jansson och Emil Olsson.

§ 2

Föreningssammanträdet var i laga ordning utlyst.

§ 3

Till justeringsmän valdes Åke Björk och Sven Melin.

§ 4

Att underteckna kontrakt, lyfta statsbidraget och lånesumman samt i övrigt vidtaga alla för företaget i övrigt erforderliga åtgärder valdes undertecknad.

§ 5

Upprättades kontrakt i 2 ex. med Kungl. Lantbruksstyrelsen, två handlingar avseende dels säkerhet för fullgörande av kontraktet dels skuldförbindelse samt två till Kungl Lantbruksstyrelsen ställda rekvisitioner

Åreberg den 23/10 1947

K. Åhberg
K. Åhberg
Ordf.

Justeras:

Åke Björk Sven Melin.

LANTBRUKSSTYRELSEN
4 FEB. 1953
DIARIE Nr J 294
SAK Nr

BESLUT
DEN 17 FEB 1953
I
LANTBRUKSSTYRELSEN

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde å Åreberg den 14. april 1949 med delägarna i Årebergs egendom och kraftstation. Närvarande: Fru Gerda Åhberg, Fru Margit Hårleman, Major Ragnar Hårleman, Fröken Ingrid Åhberg, Fru Kerstin Åhberg och Distriktslantmätare Gösta Bonde.

§ 3.

Utsågos att handhava bolagets löpande ärenden: Fröken Ingrid Åhberg samt att var för sig teckna bolaget: Fru Gerda Åhberg och Fröken Ingrid Åhberg.

Rätt utdraget intygar:

J. Karlsson .... A. Karlsson

Herr Fiskeriintendent Nils Törnquist
Karlstad.

Betr. Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943.

Med anledning av Eder skrivelse av den 14 maj översändes härmed kopia av plankarta och profilritning samt de sektioner, som skola bli föremål för ingrepp. Den på profilritningen ~~xxxxxxxx~~ utmärkta heldragna vattenytan är avvägd och torde ligga 0,1 m. över nuvarande sommarmedelvatten, 5,5 m^3/sek. Normala flödesvattenmängden är enligt Hydrografiska Byrån 45 m^3/sek. och kommer till största delen att rinna fram över torrläggningsområdet även efter företagets utförande. Det låter sig under dessa förhållanden ej göra att med något så när tillfredsställande säkerhet beräkna vattenståndets sänkning vid normalt flöde, men att denna sänkning måste bli helt oväsentlig följer av, att muddringarna i den 1800 m. långa åfåran inskränker sig till en längd av 163 m. och omfattar 2000 m^3, varvid massorna komma att uppläggas under högvattenytan och sålunda bli till hinders för normala flöden även i fortsättningen. Vidare kommer så stor del av Kroppetorps damm att utrivas, att sommarmedelvatten utan uppdämning där kan framrinna. Vid Åreberg komma åtgärderna att inskränka sig till sänkning av kraftstationens utlopp och de båda turbinernas sugrör samt sådan uppläggning av muddringsmassorna mellan öarna nedströms dammen att olägenheter av bakvatten vid flöden i möjligaste mån minskas.

Nästa sammanträde är uppskjutet till den 22 juni kl. 11,30, och det vore önskvärt, att frågan ~~fxx~~ om företagets inverkan på fisket då är utredd.

Skara den 10 juni 1943

I tjänsten:

Sven Hallin

Sven Hallin

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

rift. Överlämnas till lantbruksingenjören S. Hallin, Skara.

6674/48

MH

Kaptenen Kjell Åhberg,
Areberg,
Tibro.

Genom beslut den 18 april 1947 beviljade Kungl. Lantbruksstyrelsen till Årebergs vattenavledningsföretag av år 1943 i Kyrkefalla och Ransbergs socknar, Skaraborgs län, förutom statsbidrag, lån med 3.370 kronor från statens avdikningslånefond.

Bland de i utredningen angående detsamma upptagna fastigheter, för vars andelar i kostnaden för företaget lån sökts och beviljats, återfinnes en sålunda betecknad fastighet: Torsrud västra 1/10 mtl 4^{10}, av 4^{11-13}, ägare Martin Jakobsson. Sedermera har förslagsställaren anmält, att icke Martin Jakobsson utan dennes fader K. J. Jakobsson vore ägare till ifrågavarande fastighet.

I skrivelse till Lantbruksstyrelsen har Inskrivningsdomaren i Vadsbo domsaga anmält, att Torsrud västra 4^{10} vore självständig fastighet om 2/30 mtl, å vilken Johan Larsson och hans hustru Anna Larsson år 1923 erhållit lagfart. Torsrud 4^{11-13} innehöllo vardera 1/30 mtl. 4^{11} vore lagfaret för ett flertal personer, däribland makarna Larsson.

Oaktat den utredning i ärendet, som nu verkställts av förslagsställaren, har någon utjämning av de motstridiga uppgifterna om ifrågavarande markområdes registerbeteckningar och äganderättsförhållanden icke uppnåtts. Då det synes uppenbart, att låneandelen beviljats under förutsättning som icke förelegat, har Lantbruksstyrelsen denna dag beslutat dels att det till företaget beviljade lånet skall minskas från 3.370 kronor till 3.240 kronor eller med 130 kronor och dels att den såsom Torsrud västra 1/10 mtl 4^{10}, av 4^{11-13} betecknade fastigheten icke skall hava del i det till företaget utgående lånet.

Stockholm den 25 oktober 1949.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Albert Smith.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
I Kungl. Lantbruksstyrelsen

Årebergs vattenavledningsföretag, kanalgrävning.

Sektion	Schaktmassa i m^3, som ingår i torrläggningsföretaget.	Schaktmassa i m^3, som ej ingår i torrläggningsföretaget.
8 + 87 - 8 + 90	$\frac{0,80+1,00}{2}$ x 3,00 = 2,70	$\frac{9,45+6,00}{2}$ x 3,00 = 23,18
8 + 90 - 8 + 95	$\frac{1,00+3,80}{2}$ x 5,00 = 12,00	$\frac{6,00+5,55}{2}$ x 5,00 = 28,87
8 + 95 - 9 + 00	$\frac{3,80+5,15}{2}$ x 5,00 = 22,37	$\frac{5,55+4,55}{2}$ x 5,00 = 25,25
9 + 00 - 9 + 05	$\frac{5,15+7,45}{2}$ x 5,00 = 31,50	$\frac{4,55+5,75}{2}$ x 5,00 = 25,75
9 + 05 - 9 + 10	$\frac{7,45+14,35}{2}$ x5,00 = 54,50	$\frac{5,75+7,85}{2}$ x 5,00 = 34,00
9 + 10 - 9 + 15	$\frac{14,35+13,15}{2}$ x5,00 = 68,75	$\frac{7,85+6,75}{2}$ x 5,00 = 36,50
9 + 15 - 9 + 20	$\frac{13,15+17,20}{2}$ x5,00 = 75,88	$\frac{6,75+7,35}{2}$ x 5,00 = 35,25
9 + 20 - 9 + 25	$\frac{17,20+19,75}{2}$ x5,00 = 92,37	$\frac{7,35+9,45}{2}$ x 5,00 = 42,00
9 + 25 - 9 + 30	$\frac{19,75+22,65}{2}$ x5,00 =106,00	$\frac{9,45+11,30}{2}$x 5,00 = 51,87
9 + 30 - 0 + 35	$\frac{22,65+23,10}{2}$ x5,00 =114,37	$\frac{11,30+11,55}{2}$x 5,00 = 57,13
9 + 35 - 9 + 40	$\frac{23,10+22,55}{2}$ x5,00 =114,13	$\frac{11,55+11,45}{2}$x 5,00 = 57,50
9 + 40 - 9 + 45	$\frac{22,55+22,15}{2}$ x5,00 =111,75	$\frac{11,45+10,15}{2}$x 5,00 = 54,00
9 + 45 - 9 + 50	$\frac{22,15+21,90}{2}$ x5,00 =110,13	$\frac{10,15+9,90}{2}$x 5,00 = 50,13
9 + 50 - 9 + 55	$\frac{21,90+17,75}{2}$ x5,00 = 99,12	$\frac{9,90+10,65}{2}$x 5,00 = 51,37
9 + 55 - 9 + 60	$\frac{17,75+18,25}{2}$ x5,00 = 90,00	$\frac{10,65+8,15}{2}$ x 5,00 = 47,00
9 + 60 - 9 + 65	$\frac{18,25+21,10}{2}$ x5,00 = 98,37	$\frac{8,15+10,90}{2}$ x5,00 = 47,62
9 + 65 - 9 + 70	$\frac{21,10+21,85}{2}$ x5,00 =107,38	$\frac{10,90+10,55}{2}$ x5,00 = 53,62
9 + 70 - 9 + 75	$\frac{21,85+20,35}{2}$ x5,00 =105,50	$\frac{10,55+11,65}{2}$ x5,00 = 55,50

forts./

9 + 75 - 9 + 80	$\frac{20,35+21,85}{2}$	x 5,00 =	105,50	$\frac{11,65+11,90}{2}$	x 5,00 =	58,87
9 + 80 - 9 + 85	$\frac{21,85+19,90}{2}$	x 5,00 =	104,37	$\frac{11,90+10,35}{2}$	x 5,00 =	55,62
9 + 85 - 9 + 90	$\frac{19,90+19,60}{2}$	x 5,00 =	98,75	$\frac{10,35+11,30}{2}$	x 5,00 =	54,12
9 + 90 - 9 + 95	$\frac{19,60+18,15}{2}$	x 5,00 =	94,37	$\frac{11,30+11,20}{2}$	x 5,00 =	56,25
9 + 95 - 10+ 00	$\frac{18,15+15,60}{2}$	x 5,00 =	84,37	$\frac{11,20+11,80}{2}$	x 5,00 =	57,50
10+ 00 - 10+ 05	$\frac{15,60+16,50}{2}$	x 5,00 =	80,25	$\frac{11,80+10,90}{2}$	x 5,00 =	56,75
10+ 05 - 10+ 10	$\frac{16,50+6,70}{2}$	x 5,00 =	58,00	$\frac{10,90+9,95}{2}$	x 5,00 =	52,12
10+ 10 - 10+ 15	$\frac{6,70+7,55}{2}$	x 5,00 =	35,62	$\frac{9,95+4,65}{2}$	x 5,00 =	36,50
10+ 15 - 10+ 20	$\frac{7,55+3,10}{2}$	x 5,00 =	26,62	$\frac{4,65+2,85}{2}$	x 5,00 =	18,75
10+ 20 - 10+ 25	$\frac{3,10+0,40}{2}$	x 5,00 =	8,75	$\frac{2,85+2,10}{2}$	x 5,00 =	12,37
10+ 25 - 10+ 30	$\frac{0,40+0}{2}$	x 5,00 =	1,00	$\frac{2,10+0,60}{2}$	x 5,00 =	6,75
10+ 30 - 10+ 35	$\frac{0+0,25}{2}$	x 5,00 =	0,63	$\frac{0,60+3,95}{2}$	x 5,00 =	11,37
10+ 35 - 10+ 40	$\frac{0,25+0}{2}$	x 5,00 =	0,63	$\frac{3,95+0,20}{2}$	x 5,00 =	10,37
10+ 40 - 10+ 45	$\frac{0+0}{2}$	x 5,00 =	0	$\frac{0,20+3,30}{2}$	x 5,00 =	8,75
10+ 45 - 10+ 50	$\frac{0+0,05}{2}$	x 5,00 =	0,12	$\frac{3,30+3,85}{2}$	x 5,00 =	17,88
10+ 50 - 10+ 55	$\frac{0,05+0,90}{2}$	x 5,00 =	2,37	$\frac{3,85+2,80}{2}$	x 5,00 =	16,63
10+ 55 - 10+ 60	$\frac{0,90+0,60}{2}$	x 5,00 =	3,75	$\frac{2,80+1,90}{2}$	x 5,00 =	11,75
10+ 60 - 10+ 62	$\frac{0,60+0}{2}$	x 2,00 =	0,60	$\frac{1,90+0,40}{2}$	x 2,00 =	2,30
	Summa		2.122,52	Summa		1.321,19

Totalsumma 3.444 m^3

9030
DIARIE N:r
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
5 MAJ 1943

Till Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 43 § vattenlagen översändes härmed vördsamt avskrift av ansökningshandlingar och kungörelse rörande syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark, tillhörande Åreberg m.fl. hemman i Kyrkefalla och Ransbergs socknar av Skaraborgs län.

Skara den 3 maj 1943.

I tjänsten:
Sven Hallin
/ Sven Hallin /
Statens lantbruksingenjör.

P.S. Till ledning för bedömandet av företagets inverkan på fisket kan meddelas, att förslaget torde komma att avse en sänkning av medelvattenståndet i Tidan mellan Årebergs vattenverk och Kroppetorps damm på högst 0,80 m.

Som ovan
Sven Hallin

Utårag ur:

Protokoll vid syneförrättning
enligt vattenlagen för torrläggning
av mark tillhörande Åreberg m.fl.
hemman i Kyrkefalla och Ransbergs
socknar av Skaraborgs län.

"--"

§ 4.

Sökanden yrkade dels på sådan sänkning av ån Tidan mellan Årebergs vattenverk och Kroppetorps kvarn, att hans därintill liggande vattenskadade marker må kunna på ändamålsenligt sätt torrläggas, och dels att åt företaget ges sådan utsträckning och planläggning, att fallhöjden vid Årebergs vattenverk ökas för utvinning av ytterligare vattenkraft.

Sökanden meddelade, att preliminär överenskommelse med ägaren till Kroppetorps kvarn om utrivning av kvarndammen förelåge.

"--"

§ 6.

Övriga närvarande sakägare framhöll - - - - - -

"--"

Dessutom förekom fiske i ån av i första hand gädda men även i viss mån aborre, braxen och lake. I händelse fisket blir sämre yrkades ersättning härför med det belopp, synemännen finna skäligt. Några anläggningar för fisket funnes ej.

"--"

Ort och tid som ovan.

I tjänsten:

Sven Hallin

Aron Andersson

Karl Johansson.

D. o. V.D. n:r 10 - 113
1941

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin förordnas härmed att, med civilingenjören Karl-Hugo Håård, Norr Mälarstrand 22, Stockholm, såsom biträdande förrättningsman vid behandling av fråga berörande vattenverk vid Kroppetorp och Åreberg i Kyrkefalla socken, i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas från förrättningsmannen bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 20 februari 1941.

Carl Mannerfelt

Einar Johnson.

"--"

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Åreberg m.fl. hemman i Kyrkefalla socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är Tibro.

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till undertecknad, adress Åreberg pr Tibro. Telefon: Tibro 24.

Åreberg den 5 febr. 1941.

Kjell Åhberg.

"--"

Vidimeras ex officio: